

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2007

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. στις 4 Μαρτίου 2008 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση **www.atebank.gr**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών	-
Κατάσταση αποτελεσμάτων	1
Ισολογισμός	2
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	3
Κατάσταση ταμειακών ροών	4
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	5-50

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (η Τράπεζα) που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2007, την κατάσταση αποτελεσμάτων, κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπών επεξηγηματικών σημειώσεων.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη και την εύλογη παρουσίαση αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει το σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη σύνταξη και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες, που οφείλονται σε απάτη ή λάθος επιλέγοντας και εφαρμόζοντας κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και πραγματοποιώντας λογιστικές εκτιμήσεις οι οποίες είναι εύλογες για την περίπτωση.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με κανόνες ηθικής δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλονται σε απάτη ή λάθος. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με τη σύνταξη και την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών για την περίσταση και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές ροές της για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2008

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Baker Tilly Hellas Α.Ε.

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΑ 18701

Ιωάννης Καλογερόπουλος
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΑ 10741

Κατάσταση αποτελεσμάτων
Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Τόκοι και συναφή έσοδα		974.122	852.014
Τόκοι και συναφή έξοδα		(394.376)	(267.715)
Καθαρά έσοδα από τόκους	7	579.746	584.299
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		88.358	82.937
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		(22.868)	(19.321)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	8	65.490	63.616
Καθαρά έσοδα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	43.579	14.281
Καθαρά έσοδα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	10	82.529	44.313
Έσοδα από Μερίσματα	11	29.196	29.240
Άλλα λειτουργικά έσοδα	12	23.524	25.074
Σύνολο λοιπών εσόδων		178.828	112.908
Λειτουργικά Έσοδα		824.064	760.823
Απομείωση περιουσιακών στοιχείων	13	(78.846)	(60.000)
Λειτουργικά έξοδα	14	(476.752)	(458.885)
Κέρδη προ φόρων		268.466	241.938
Φόρος χρήσης	15	(57.375)	(80.505)
Κέρδη μετά από φόρους		211.091	161.433
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	16	0,23	0,18

Οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις που παρατίθενται στις σελίδες από 1 έως 50 συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 4 Μαρτίου 2008 και υπογράφονται για λογαριασμό αυτού από:

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΛΙΑΚΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΡΟΥΓΚΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΟΚΑΣ

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

Ισολογισμός
Στις 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	31/12/2007	31/12/2006
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	17	1.180.630	925.536
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	18	682.021	1.279.414
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	19	518.479	558.406
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20	45.788	20.358
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	21	16.849.837	13.624.532
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	22	1.183.005	1.236.423
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	23	1.177.360	1.268.610
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς επιχειρήσεις	24	478.742	437.921
Επενδύσεις σε ακίνητα	25	169.658	181.001
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	26	298.529	288.064
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	27	5.512	5.544
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	28	304.538	362.193
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	29	505.120	400.410
Σύνολο ενεργητικού		23.399.219	20.588.412
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	30	769.327	94.381
Καταθέσεις πελατών	31	20.713.674	18.198.205
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20	12.867	49.592
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	32	9.811	290.232
Άλλες υποχρεώσεις	33	244.882	221.990
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	34	199.616	399.515
Σύνολο υποχρεώσεων		21.950.177	19.253.915
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	35	651.920	651.920
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		94.231	94.714
Αποθεματικά	36	279.914	365.195
Σωρευμένα κέρδη		422.977	222.668
Σύνολο Καθαρής Θέσης		1.449.042	1.334.497
Σύνολο Καθαρής Θέσης & Υποχρεώσεων		23.399.219	20.588.412

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων
Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη / (ζημιές)	Σύνολο ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 1 Ιανουαρίου 2006	1.729.399	(25.631)	95.275	316.099	(920.803)	1.194.339
Κέρδη περιόδου 1/1 - 31/12/2006	0	0	0	0	161.433	161.433
Κέρδη /(Ζημιές) από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	0	0	0	92.469	0	92.469
(Κέρδη) /Ζημιές από την πώληση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μεταφερθέντα στα αποτελέσματα χρήσης	0	0	0	(21.581)	0	(21.581)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί σε εγγραφές που καταχωρούνται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	(561)	0	0	(561)
Μερίσματα πληρωθέντα	0	0	0	0	(63.381)	(63.381)
Μεταφορές στα αποθεματικά	0	0	0	(21.792)	21.792	0
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	0	25.631	0	0	(8.580)	17.051
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(1.032.207)	0	0	0	1.032.207	0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(45.272)	0	0	0	0	(45.272)
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2006	651.920	0	94.714	365.195	222.668	1.334.497
Κέρδη περιόδου 1/1 - 31/12/2007	0	0	0	0	211.091	211.091
Κέρδη /(Ζημιές) από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	0	0	0	49.906	0	49.906
(Κέρδη) /Ζημιές από την πώληση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μεταφερθέντα στα αποτελέσματα χρήσης	0	0	0	(64.479)	0	(64.479)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί σε εγγραφές που καταχωρούνται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	(483)	0	0	(483)
Μερίσματα πληρωθέντα	0	0	0	0	(81.490)	(81.490)
Μεταφορές στα αποθεματικά	0	0	0	(70.708)	70.708	0
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2007	651.920	0	94.231	279.914	422.977	1.449.042

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση ταμειακών ροών

Για τη χρήση που έληξε στις 31/12/2007

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	268.466	241.938
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις παγίων και άυλων στοιχείων	27.779	25.761
Ζημιές απομείωσης	78.846	60.000
Μεταβολή στις προβλέψεις (δεδ/να έσοδα - έξοδα)	(12.489)	(12.827)
Μεταβολή στην εύλογη αξία του εμπορικού χαρτοφυλακίου	(25.281)	(14.448)
(Κέρδη) / ζημιές από την πώληση χρεογράφων, ενσώματων παγίων και επενδυτικών ακινήτων	(141.712)	(58.494)
Μεταβολές σε λειτουργικά στοιχεία ισολογισμού		
Καθαρή (αύξηση) / μείωση απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	561.838	1.087.532
Καθαρή (αύξηση) / μείωση χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	74.903	(227.845)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση δανείων και προκαταβολών πελατών	(3.315.633)	(948.133)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λοιπών περιουσιακών στοιχείων	(71.797)	(33.311)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) καταθέσεων από πιστωτικά ιδρύματα	674.946	(114.242)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) καταθέσεων πελατών	2.515.469	396.450
Καθαρή αύξηση / (μείωση) άλλων υποχρεώσεων	(479.698)	4.509
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	155.637	406.890
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές άυλων και ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(40.138)	(43.851)
Εισπράξεις από πώληση άυλων και ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	23.631	25.140
(Αγορές) / Εισπράξεις επενδυτικών χρεογράφων διακρατούμενων ως τη λήξη	91.250	109.377
(Αγορές) / Πωλήσεις χρεογράφων χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση	121.374	(84.533)
Εισπραχθέντα μερίσματα	25.882	25.819
Αγορές Ουγατρικών εταιρειών	(40.821)	(152.768)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	181.178	(120.816)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Επιστροφή κεφαλαίου - Πληρωθέντα μερίσματα	(81.490)	(108.653)
Πωλήσεις / (Αγορές) ιδίων μετοχών	0	17.051
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(81.490)	(91.602)
Επίδραση των χρηματικών διαθεσίμων από συναλλαγματικές μεταβολές	(231)	(1.914)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμειακών ροών	255.094	192.558
Χρηματικά διαθέσιμα την 1η Ιανουαρίου	925.536	732.978
Χρηματικά διαθέσιμα την 31η Δεκεμβρίου	1.180.630	925.536

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., (η Τράπεζα ή η Α.Τ.Ε), ιδρύθηκε το 1929. Έδρα της Τράπεζας είναι ο Δήμος Αθηναίων, οδός Πανεπιστημίου 23, και η διάρκεια αυτής ορίστηκε σε 100 χρόνια, μέχρι το 2091 ενώ μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Σκοπός της Τράπεζας σύμφωνα με το Καταστατικό της ορίστηκε η εκτέλεση και η παροχή για λογαριασμό της και λογαριασμό τρίτων κάθε τραπεζικής εργασίας και υπηρεσίας που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό και στην ανάπτυξη της οικονομίας και ειδικότερα του Αγροτικού Τομέα.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 23 Μαΐου 2007, λήγει το 2010 και η σύνθεσή του την 31.12.2007 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Δημήτριος Ι. Μηλιάκος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Βασίλειος Τ. Δρούγκας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Παναγιώτης Ν. Βαράγκης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ
Γρηγόριος Θ. Κωνσταντινίδης
Παναγιώτης Κ. Δρόσος
Ιωάννης Ν. Κατσαούνης
Βασίλειος Σ. Μπερεδήμας
Ιωάννης Μ. Τσαγκαράκης
Γρηγόριος Ι. Αλεξιάδης

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ
Σωτήρης Α. Ρεβίθης
Νικόλαος Κ. Μπάλιος

Η Τράπεζα διαθέτει δίκτυο 470 καταστημάτων στην Ελλάδα και 13 στο εξωτερικό, εκ των οποίων 12 καταστήματα μέσω της εξαγορασθείσας Τράπεζας στη Ρουμανία ATEbank Romania (πρώην Mindbank) και 1 στη Γερμανία, τα οποία προσφέρουν στους πελάτες τους όλο το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων. Η ΑΤΕ διαθέτει επίσης 893 ΑΤΜ (Αυτόματες Ταμιακές Μηχανές). Το 45% περίπου των καταστημάτων της είναι ιδιόκτητα.

Οι μετοχές της Τράπεζας από το 2000 είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και περιλαμβάνονται στο FTSE 20 (Δείκτης μετοχών μεγάλης κεφαλαιοποίησης).

Από τη χρήση 2005 η Τράπεζα πλέον χρησιμοποιεί το εμπορικό σήμα «ATEbank».

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) και τις ερμηνείες τους όπως έχουν υιοθετηθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και κατ' επέκταση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 4 Μαρτίου 2008 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.atebank.gr.

2.2 Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακόλουθα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που παρουσιάζονται στην εύλογη αξία: χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση, χρηματοοικονομικά προϊόντα εμπορικού χαρτοφυλακίου και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

2.3 Λειτουργικό νόμισμα

Το λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας είναι το Ευρώ. Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

2.4 Χρήση εκτιμήσεων και παραδοχών

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και υιοθέτηση παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, καθώς επίσης και τα ποσά των εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν βασιστεί σε ιστορικά στοιχεία και άλλους παράγοντες που θεωρούνται ως λογικοί υπό τις παρούσες συνθήκες, τα αποτελέσματα των οποίων αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση γνώμης για τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα εμφανή από άλλες πηγές. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Αποκλίσεις των λογιστικών εκτιμήσεων αναγνωρίζονται την περίοδο κατά την οποία επανεξετάζονται εφόσον αφορούν την τρέχουσα περίοδο ή αν αφορούν και στις μελλοντικές περιόδους, οι αποκλίσεις επηρεάζουν την τρέχουσα και μελλοντικές περιόδους.

Εκτιμήσεις που γίνονται από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π. που έχουν σημαντικές επιρροές στις οικονομικές καταστάσεις και εκτιμήσεις που παρουσιάζουν σημαντικό ρίσκο για ουσιώδεις προσαρμογές στην επόμενη χρήση αναφέρονται στη σημ. 5.

2.5 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής σε ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές. Τα προς φύλαξη περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα έσοδα αυτών (τοκομερίδια, μερίσματα κλπ) δεν συμπεριλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις καθώς δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αλλά των πελατών της.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι λογιστικές αρχές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που αναφέρονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

3.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές και Συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες εμφανίζονται στο κόστος κτήσεώς τους στο οποίο περιλαμβάνονται τα έξοδα συναλλαγών μείον την τυχόν απομείωσή τους.

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από την Τράπεζα. Έλεγχος υπάρχει όταν η Τράπεζα ελέγχει άμεσα ή έμμεσα την επιχειρηματική και οικονομική πολιτική της εταιρείας. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

(β) Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες η Τράπεζα, άμεσα ή έμμεσα, ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επιχειρηματική και οικονομική πολιτική τους αλλά δεν έχει τον έλεγχο.

(γ) Εταιρείες ειδικού σκοπού (SPE)

Οι εταιρείες ειδικού σκοπού είναι εταιρείες που δημιουργούνται με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση κάποιου συγκεκριμένου στόχου, όπως τιτλοποιήσεις, λήψη / χορήγηση δανείων κλπ.

3.2 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας των εκάστοτε συναλλαγών. Τα εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις τα οποία εμφανίζονται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία εκείνη. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Τα μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που εκφράζονται στο ιστορικό τους κόστος, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες οι οποίες ίσχυαν κατά την ημερομηνία του προσδιορισμού της εύλογης αξίας. Οι συναλλαγματικές διαφορές των μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων οι οποίες προκύπτουν από την αποτίμηση τους στο τέλος της χρήσεως, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός των διαφορών οι οποίες προκύπτουν από αποτίμηση νομισματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία σε άλλη χώρα και των χρηματοοικονομικών στοιχείων αντιστάθμισης ταμιακών ροών που αναγνωρίζονται απευθείας στην Καθαρή Θέση.

3.3 Έσοδα και Έξοδα από Τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης σε δεδουλευμένη βάση, χρησιμοποιώντας την πραγματική απόδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή το αντίστοιχο κυμαινόμενο επιτόκιο. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνουν την απόσβεση της διαφοράς υπέρ ή υπό το άρτιο ή άλλων διαφορών μεταξύ της αρχικής αξίας ενός τοκοφόρου χρηματοοικονομικού στοιχείου και του αντίστοιχου ποσού που θα εισπραχθεί ή θα πληρωθεί κατά τη λήξη, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος σύμφωνα με την οποία υπολογίζεται το αναπόσβεστο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή της υποχρέωσης έτσι ώστε να κατανέμονται τα έσοδα ή τα έξοδα από τόκους καθ' όλη την περίοδο αναφοράς.

Πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο το οποίο προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις καθ' όλη την προσδοκώμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.

Μόλις ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα από ομοειδή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγραφεί ως αποτέλεσμα απομείωσης της αξίας τους, σταματά ο εκτοκισμός.

3.4 Προμήθειες και Συναφή Έσοδα

Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Προμήθειες και συναφή έσοδα που προέρχονται από συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο περαίωσης της συναλλαγής. Αμοιβές για υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου και συμβουλευτικές υπηρεσίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα σύμφωνα με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, συνήθως σε αναλογική βάση.

3.5 Καθαρά έσοδα εμπορικού χαρτοφυλακίου

Τα καθαρά έσοδα του εμπορικού χαρτοφυλακίου αφορούν τα κέρδη ή ζημιές από πώληση χρεογράφων και παραγώγων και περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση στην εύλογη αξία του εμπορικού χαρτοφυλακίου (μετοχές, ομόλογα, παράγωγα κλπ) και τις τυχόν υπάρχουσες συναλλαγματικές διαφορές.

3.6 Καθαρά έσοδα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Τα καθαρά έσοδα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου αφορούν αποκλειστικά κέρδη ή ζημιές από πώληση χρεογράφων που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμα προς πώληση. Οι διαφορές της εύλογης αξίας αυτών των χρηματοοικονομικών προϊόντων καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση καθώς και οι σχετιζόμενες με αυτές συναλλαγματικές διαφορές. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωλούνται τα σωρευμένα κέρδη / ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην Καθαρή Θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

3.7 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά την ημερομηνία έγκρισής τους από τα αρμόδια όργανα των εταιρειών που συνήθως είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων. Ο λογαριασμός περιλαμβάνει τόσο τα έσοδα από μερίσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου όσο και τα έσοδα από μερίσματα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

3.8 Φόρος Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος στα αποτελέσματα χρήσης αποτελείται από το φόρο της τρέχουσας χρήσης και από τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης εκτός και αν σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση.

Ο φόρος της τρέχουσας χρήσης είναι η αναμενόμενη φορολογική υποχρέωση επί του φορολογητέου εισοδήματος, χρησιμοποιώντας τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές και οποιαδήποτε αναπροσαρμογή που αφορά φορολογική υποχρέωση παρελθουσών χρήσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο του ισολογισμού, βάσει των προσωρινών διαφορών οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές δεν υπολογίζεται αναβαλλόμενος φόρος: υπεραξία από συγχώνευση που δεν εκπίπτει για φορολογικούς σκοπούς, η αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που δεν επηρεάζουν τις λογιστικές ή φορολογικές διαφορές. Για τον προσδιορισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας χρησιμοποιούνται οι θεσπισμένοι φορολογικοί συντελεστές ή οι φορολογικοί συντελεστές που έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού και έχουν εφαρμογή σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται μόνο στη περίπτωση που είναι πιθανόν τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη να είναι επαρκή για το συμψηφισμό των προσωρινών διαφορών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση μειώνεται σε περίπτωση που είναι πιθανόν να μην πραγματοποιηθεί το φορολογικό όφελος.

Ο φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης περιλαμβάνει ως πρόβλεψη και τον αναλογούντα φόρο της προτεινόμενης από το Διοικητικό Συμβούλιο διανομής μερίσματος.

3.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της στις εξής κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες, επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη και διαθέσιμες προς πώληση. Η απόφαση για την ταξινόμηση των επενδύσεων λαμβάνεται κατά την απόκτησή τους από τη Διοίκηση της Τράπεζας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων: Η κατηγορία περιλαμβάνει δυο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα σε εύλογη αξία. Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας αφορούν κυρίως περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν αποκτηθεί με σκοπό την εκποίησή τους σε βραχυπρόθεσμο

ορίζοντα και αυτά που ταξινομήθηκαν στην κατηγορία αυτή από τη Διοίκηση κατά την απόκτησή τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία εκτός εάν προορίζονται για αντιστάθμιση.

Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες: Τα δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές. Προκύπτουν όταν η Τράπεζα παρέχει χρηματικά ποσά σε ένα πελάτη χωρίς να έχει την πρόθεση να εμπορευτεί την απαίτησή.

Επενδύσεις διακρατούμενες έως τη λήξη: Είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη που η Τράπεζα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διακρατήσει ως τη λήξη τους. Όταν η Τράπεζα πουλήσει ένα σημαντικό αριθμό διακρατούμενων έως τη λήξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ολόκληρη η κατηγορία θα αναμορφωθεί και θα κατηγοριοποιηθεί στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων.

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση: Αφορούν επενδύσεις που δεν έχουν προκαθορισμένο χρονικό ορίζοντα διακράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανά πάσα στιγμή ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας της Τράπεζας, τις μεταβολές των επιτοκίων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών ή των τιμών των μετοχών.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη ή διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται την ημερομηνία συναλλαγής (trade date), η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν τα χρήματα δοθούν στους δανειζόμενους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αφορούν αυτά που είναι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των εξόδων συναλλαγής.

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που λήγει το δικαίωμα της Τράπεζας να λαμβάνει εισροές από αυτά ή από την στιγμή που η Τράπεζα έχει μεταφέρει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που έχει από την κατοχή τους.

Αποτίμηση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και οι προκαταβολές σε πελάτες καθώς και τα διακρατούμενα έως τη λήξη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία τους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συμψηφισμός

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα για συμψηφισμό των καταχωρημένων ποσών και ταυτόχρονα υπάρχει η πρόθεση για το συμψηφισμό αυτό.

3.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

(α) Περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία κτήσης

Η Τράπεζα αξιολογεί για κάθε περίοδο όπου δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται απομείωση σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο εάν και μόνο εάν, υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που εμφανίστηκαν μετά από την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και αυτές οι ενδείξεις έχουν επίδραση στις μελλοντικές ταμιακές ροές, και μπορούν να υπολογιστούν με αξιόπιστο

τρόπο. Ως αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης θεωρούνται σημαντικά στοιχεία που έρχονται σε γνώση της Τράπεζας και αφορούν στα ακόλουθα γεγονότα:

α. σημαντικές δυσκολίες στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη

β. παραβίαση των όρων μίας σύμβασης με αποτέλεσμα την καθυστέρηση ή την αθέτηση πληρωμής χρεολυσίου ή τόκων

γ. ένταξη του πιστούχου σε καθεστώς ρύθμισης λόγω οικονομικής δυσχέρειας με επαχθέστερους για την Τράπεζα όρους σε σχέση με την αρχική σύμβαση

δ. ισχυρή πιθανότητα ότι ο πιστούχος οδεύει σε πτώχευση ή θα ενταχθεί σε καθεστώς οικονομικής αναδιάρθρωσης

ε. Τα αξιοσημείωτα στοιχεία που υποδεικνύουν μία σημαντική μείωση σε αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις από ομάδα δανείων ή απαιτήσεων που προέρχονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε σχέση με την αρχική απαίτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα προσδιορισμού κατά περίπτωση της ενδεχόμενης ζημίας από απομείωση είναι:

- ενδείξεις δυσχέρειας στην ικανοποίηση των όρων πληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων μίας ομάδας πιστούχων, με κοινά χαρακτηριστικά
- υποβάθμιση βασικών οικονομικών δεικτών σε μία γεωγραφική ενότητα ή έναν συγκεκριμένο οικονομικό κλάδο με πιθανό αποτέλεσμα την επιδείνωση των όρων αποπληρωμής των υποχρεώσεων των πιστούχων

Η Τράπεζα αρχικά προβαίνοντας σε έλεγχο απομείωσης αξιολογεί κατά περίπτωση εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις σημαντικού ύψους και κατά περίπτωση ή συνολικά για αυτά που δεν αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο ως σημαντικά. Εάν κατά τον έλεγχο απομείωσης για τις ατομικά εξεταζόμενες περιπτώσεις δεν προκύπτει αντικειμενική ένδειξη ζημίας τότε οι απαιτήσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται συλλογικά. Οι περιπτώσεις που αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο και προκύπτει ζημία απομείωσης δεν συμπεριλαμβάνονται στις ομαδοποιημένες αξιολογήσεις.

Εφόσον υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμιακών ροών (μη συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν συμβεί) προεξοφλημένες με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται μέσω της χρησιμοποίησης ενός λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Εάν ένα δάνειο ή μία επένδυση διακρατούμενη ως τη λήξη παρουσιάζει κυμαινόμενο επιτόκιο, το επιτόκιο προεξοφλησης που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης είναι το παρόν πραγματικό επιτόκιο όπως ορίζεται από τη σύμβαση.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμιακών ροών ενός δανείου με εξασφαλίσεις εμπεριέχει τις ταμιακές ροές που προκύπτουν από ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων ακόμα και εάν η ρευστοποίηση δεν κρίνεται πιθανή.

Για την εκτίμηση απομείωσης, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου υπάρχει ομαδοποίηση αυτών (π.χ. βάση του συστήματος πιστωτικής διαβάθμισης της Τράπεζας που λαμβάνει υπόψη τη φύση του προϊόντος, τον κλάδο, τη γεωγραφική περιοχή, τη φύση των εξασφαλίσεων, την συναλλακτική συμπεριφορά και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι σχετικά για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών των ομαδοποιημένων περιουσιακών στοιχείων από τη στιγμή που αποτελούν ενδείξεις της ικανότητας του οφειλέτη να αποπληρώσει όλα τα οφειλόμενα ποσά.

Οι μελλοντικές ταμιακές ροές των ομαδοποιημένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης, εκτιμώνται βάσει των ροών που απορρέουν από τις σχετικές συμβάσεις και ιστορικών στοιχείων ζημιών περιουσιακών στοιχείων που εμφανίζουν παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Τα ιστορικά στοιχεία ζημιών αναπροσαρμόζονται βάσει σημερινών στοιχείων για να παρουσιάσουν το αποτέλεσμα της τρέχουσας κατάστασης.

Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών επανεκτιμώνται σε τακτική βάση από τη Τράπεζα ώστε να μειωθούν τυχόν διαφορές μεταξύ εκτιμώμενης ζημίας και πραγματικής ζημίας βάση ιστορικών δεδομένων.

Όταν ένα δάνειο είναι μη εισπράξιμο, διαγράφεται έναντι της σχηματισθείσας πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Η διαγραφή διενεργείται όταν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι σχετικές διαδικασίες και το ποσό της ζημίας έχει οριστικοποιηθεί. Μεταγενέστερες αλλαγές στα ανακτήσιμα ποσά που προηγούμενως είχαν διαγραφεί μειώνουν το ποσό της πρόβλεψης στα αποτελέσματα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί να συνδεθεί με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η απομείωση που είχε ήδη αναγνωρισθεί αντिलογίζεται έναντι του λογαριασμού της πρόβλεψης. Το ποσό αντिलογίζεται μέσω των αποτελεσμάτων.

(β) Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία

Η Τράπεζα αξιολογεί για κάθε περίοδο όπου δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται απομείωση σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση των μετοχικών επενδύσεων που ταξινομούνται στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμο προς πώληση, ως ένδειξη απομείωσης νοείται μία σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του χρεογράφου σε σχέση με το αρχικό κόστος κτήσης. Εφόσον, υπάρχει τέτοια ένδειξη για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η σωρευμένη ζημία που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημίες απομείωσης που είχαν αναγνωρισθεί κατά προηγούμενες περιόδους στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός ομολόγου ταξινομημένου ως διαθέσιμου προς πώληση αυξηθεί και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να αποδοθεί σε γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση στα αποτελέσματα της απομείωσης, η απομείωση αντिलογίζεται μέσω των αποτελεσμάτων.

3.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και λογιστική αντιστάθμισης

Τα παράγωγα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου των παραγώγων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία λαμβάνεται από τιμές χρηματιστηριακών αγορών ή υπολογίζεται βάσει τεχνικών αποτίμησης, όπως αναλύσεις προεξοφλημένων ταμιακών ροών και μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως απαιτήσεις όταν η εκτιμώμενη εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εκτιμώμενη εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Η εύλογη αξία ενός παραγώγου κατά την αρχική αναγνώριση είναι το κόστος της συναλλαγής.

Παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοί τους δεν είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με εκείνους του κύριου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων της χρήσης. Αυτά τα ενσωματωμένα παράγωγα αποτιμώνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές αυτής καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημίας που προκύπτει εξαρτάται από το αν το παράγωγο ταξινομείται ως μέσο αντιστάθμισης και από τη φύση των στοιχείων που αντισταθμίζονται. Η Τράπεζα ταξινομεί συγκεκριμένα παράγωγα είτε (α) ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή δέσμευσης, είτε (β) ως αντιστάθμιση ταμιακών ροών, η οποία προέρχεται από αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση ή από προβλεπόμενη συναλλαγή. Η λογιστική αντιστάθμισης χρησιμοποιείται για παράγωγα που έχουν ταξινομηθεί κατά αυτό τον τρόπο εφόσον ικανοποιούνται συγκεκριμένα κριτήρια.

Η Τράπεζα καταγράφει κατά τη σύναψη των συναλλαγών τη σχέση μεταξύ των στοιχείων αντιστάθμισης και των αντισταθμισμένων στοιχείων καθώς και τους κινδύνους και τη στρατηγική διαχείρισης των συναλλαγών αντιστάθμισης. Μετά τη σύναψη της σύμβασης και σε τακτά χρονικά διαστήματα καταγράφεται η εκτίμηση της Τράπεζας αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης τόσο για τις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας όσο και για τις αντισταθμίσεις ταμιακών ροών.

Αντιστάθμιση εύλογης αξίας – Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που έχουν ταξινομηθεί και πληρούν τα κριτήρια της αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων στα οποία αναφέρεται ο κίνδυνος που αντισταθμίζεται.

Όταν η αντιστάθμιση δεν τηρεί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, η μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη διάρκεια της συναλλαγής. Η μεταβολή στη λογιστική αξία μιας αντισταθμιζόμενης μετοχής παραμένει στα σωρευμένα κέρδη / ζημιές προηγούμενων χρήσεων μέχρι την πώληση της μετοχής.

Αντιστάθμιση ταμιακών ροών - Η μεταβολή της εύλογης αξίας του αποτελεσματικού μέρους των παραγώγων που έχουν κατηγοριοποιηθεί και χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση ταμιακών ροών καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Τα κέρδη ή ζημιές που αφορούν το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρούνται κατευθείαν στα αποτελέσματα.

Τα ποσά που έχουν σωρευτεί στα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά τη στιγμή που τα αντισταθμισμένα στοιχεία επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

Όταν ένα προϊόν αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υφίστανται στα ίδια κεφάλαια εκείνη τη στιγμή παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν η συναλλαγή δεν προβλέπεται ότι θα συμβεί, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Η μεταβολή της εύλογης αξίας των παραγώγων που δεν πληρούν τη λογιστική αντιστάθμισης καταχωρούνται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως.

3.12 Ταμείο και ταμιακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν το ταμείο και τις μη δεσμευμένες καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα με ημερομηνία λήξης μικρότερη των τριών μηνών από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

3.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς

Η Τράπεζα συνάπτει συμφωνίες αγορών (πωλήσεων) επενδύσεων και επαναπωλήσεων (επαναγορών) των ιδίων επενδύσεων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία σε προσυμφωνημένη τιμή. Επενδύσεις αγορασμένες με την υποχρέωση να πουληθούν σε μελλοντική ημερομηνία δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Τα ποσά που πληρώνονται αναγνωρίζονται στις απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή από πελάτες. Οι απαιτήσεις εμφανίζονται ως εξασφαλισμένες από συγκεκριμένα χρεόγραφα.

Οι επενδύσεις που πουλήθηκαν με συμφωνίες επαναγοράς συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και εμφανίζονται σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς ή αυτά που είναι διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα στη λήξη. Το τίμημα της πώλησης των επενδύσεων εμφανίζεται σαν υποχρέωση σε πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Η διαφορά μεταξύ τιμής πώλησης και τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την περίοδο της συναλλαγής και περιέχεται στα έσοδα από τόκους.

3.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια) χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα είτε για τις λειτουργικές εργασίες της (καταστήματα) είτε για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται στην αξία κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Η αξία κτήσης περιλαμβάνει δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτησή τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Τα υπόλοιπα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, που έχει ως εξής :

Κτίρια	40 – 50 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 – 8 έτη
Μηχανήματα	7 – 14 έτη
Μεταφορικά μέσα	7 – 9 έτη

Οι «Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων» αποσβένονται στο μικρότερο χρονικό διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής της βελτίωσης και της διάρκειας μίσθωσης του μισθωμένου ακινήτου.

Η ωφέλιμη ζωή των περιουσιακών στοιχείων επανεξετάζεται και αναπροσαρμόζεται εφόσον κρίνεται αναγκαίο κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται όποτε αυτό απαιτείται για τυχόν απομείωση. Η λογιστική αξία του ενσώματος στοιχείου μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό, εφόσον η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από αυτό. Το ανακτήσιμο ποσό νοείται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας (μείον τα έξοδα της πώλησης) του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών καθαρών ταμιακών ροών που προβλέπεται ότι θα αποφέρει το περιουσιακό στοιχείο κατά τη χρήση του.

Τα κέρδη ή ζημιές κατά την πώληση υπολογίζονται συγκρίνοντας το τίμημα πώλησης με την αναπόσβεστη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Ορισμένα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που είχαν αναπροσαρμοσθεί στην εύλογη αξία πριν την 1 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π., αποτιμήθηκαν στο τεκμαρτό κόστος που αποτελεί πλέον την αξία κτήσεώς τους. Ως τεκμαρτό κόστος θεωρείται η αναπροσαρμοσμένη αξία τους.

3.15 Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οικόπεδα και κτίρια που κατέχονται από την Τράπεζα για ενοικίαση ή για κεφαλαιουχικό κέρδος ή και για τα δύο, ταξινομούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα λογιστικοποιούνται με παρόμοιο τρόπο όπως τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 3.14).

Η Τράπεζα περιλαμβάνει στις επενδύσεις σε ακίνητα και τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού για το διακανονισμό μη εισπρακτέων απαιτήσεων από χορηγήσεις.

3.16 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει την υπεραξία από εξαγορές επιχειρήσεων καθώς επίσης και τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις τους.

(α) Υπεραξία εξαγοράς επιχειρήσεων (Goodwill)

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογούσης εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της εξαγοράς θυγατρικής ή συνδεδεμένης εταιρείας, των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν.

Η θετική υπεραξία είναι ένα μη αποσβέσιμο άυλο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας του σε κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.

Η αρνητική υπεραξία καταχωρείται ως κέρδος στα αποτελέσματα όταν προκύπτει.

Η υπεραξία πρέπει να κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών κατά την ημέρα απόκτησης. Σε περίπτωση που υπάρχουν δυσκολίες για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων η κατανομή αυτή μπορεί να αναβάλλεται, όχι όμως πέραν του τέλους της πρώτης ετήσιας περιόδου που ξεκίνησε μετά την ημερομηνία της απόκτησης.

(β) Λογισμικά προγράμματα

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των λογισμικών προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει στα 3 έτη.

Έξοδα που αφορούν στη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως που πραγματοποιούνται. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

3.17 Μισθώσεις

Η Τράπεζα ως Εκμισθωτής

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής και οι κίνδυνοι και τα οφέλη μεταβιβάζονται στο μισθωτή, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μίσθωσης εμφανίζεται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων εσόδων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στη σημείωση 3.10.

Η Τράπεζα ως Μισθωτής

Οι μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσεως ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του πάγιου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Σε αυτήν την περίπτωση η Τράπεζα δεν καταχωρεί το μισθωμένο ακίνητο ως στοιχείο ενεργητικού. Οι πληρωμές οι οποίες γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (μισθώματα τα οποία αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, καθαρά από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού. Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα της Τράπεζας στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται στον ισολογισμό όταν η Τράπεζα έχει μία τεκμαιρόμενη ή νόμιμη παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων παρελθουσών χρήσεων, το ποσό της υποχρέωσης είναι δυνατό να προσδιοριστεί αντικειμενικά και είναι πιθανή η εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση. Εφόσον το ποσό της υποχρέωσης είναι σημαντικό, η πρόβλεψη καθορίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμιακές ροές με επιτόκιο που αντανakλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς και την αξία του χρήματος διαχρονικά.

3.19 Παροχές προς το Προσωπικό

(α) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Βάσει των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών η Τράπεζα καταβάλλει υποχρεωτικά ή προαιρετικά εισφορές σε συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά προγράμματα. Η υποχρέωση της Τράπεζας εξαντλείται με την καταβολή των εισφορών. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως παροχές προς τους εργαζομένους όταν είναι πληρωτέες. Προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο εφόσον θα υπάρξει επιστροφή χρημάτων ή μείωση μελλοντικών καταβολών.

(β) Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση της Τράπεζας όσον αφορά στα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα εκτιμώντας το ποσό των μελλοντικών παροχών που δικαιούνται οι εργαζόμενοι βάσει των υπηρεσιών που έχουν προσφέρει στην παρούσα και στις παρελθούσες χρήσεις. Οι παροχές προεξοφλούνται ώστε να καθοριστεί η παρούσα αξία τους και η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος αφαιρείται. Το επιτόκιο προεξόφλησης είναι το επιτόκιο χρεογράφων του Δημοσίου, τα οποία έχουν περίοδο ωρίμανσης που προσεγγίζει τους όρους της υποχρέωσης της Τράπεζας. Ο υπολογισμός διενεργείται από ανεξάρτητο αναλογιστή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβαλλόμενης μονάδας πίστωσης (projected unit credit method).

Όταν οι παροχές βελτιώνονται, η αναλογία της αύξησης των παροχών που αφορά υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο παρελθόν αναγνωρίζεται σαν έξοδο στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης όπου περίοδος απόσβεσης είναι η μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες αναγνωρίστηκαν κατά την 1 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν μεταγενέστερα της 1 Ιανουαρίου 2004 και εφόσον το σωρευμένο υπόλοιπο αυτών υπερβαίνει το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ της παρούσας αξίας της υποχρέωσης και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση τα αναλογιστικά κέρδη δεν αναγνωρίζονται.

3.20 Μετοχικό κεφάλαιο

(α) Έξοδα αύξησης

Τα άμεσα σχετιζόμενα με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας έξοδα, αφαιρούνται από το προϊόν της έκδοσης και μειώνουν ισόποσα τα ίδια κεφάλαια.

(β) Μερίσματα σε κοινές μετοχές

Τα μερίσματα σε κοινές μετοχές αναγνωρίζονται σαν υποχρέωση στην περίοδο που έχουν εγκριθεί από τους μετόχους.

(γ) Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων, εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων, έως ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν. Στην περίπτωση που οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή επανεκδοθούν, το τίμημα θα καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση.

3.21 Κέρδη ανά μετοχή

Η Τράπεζα παρουσιάζει στις οικονομικές καταστάσεις τα στοιχεία για τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για τις κοινές μετοχές της. Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε κάθε μετοχή με το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών. Τα μειωμένα κέρδη καθορίζονται προσαρμόζοντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε κάθε μετοχή και το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών που αντιπροσωπεύουν τις δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές, οι οποίες αποτελούνται από μετατρέψιμα ομόλογα και δικαιώματα μετοχών που έχουν εκχωρηθεί στους υπαλλήλους.

3.22 Πληροφόρηση ανά τομέα

Τομέας είναι ένα διακριτό μέρος της δραστηριότητας της Τράπεζας που παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες (επιχειρηματικός τομέας) ή παρέχει υπηρεσίες σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας) του οποίου το αντικείμενο, οι κίνδυνοι και τα οφέλη διαφέρουν από τους άλλους τομείς δραστηριότητας της Τράπεζας. Η πληροφόρηση που παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις ανά τομέα βασίζεται στο γεγονός ότι ο επιχειρηματικός τομέας είναι ο κύριος τομέας δραστηριότητας της Τράπεζας.

3.23 Νέα πρότυπα

Ορισμένα από τα νέα πρότυπα, οι τροποποιήσεις στα ισχύοντα πρότυπα και διερμηνείες, δεν έχουν εφαρμογή για τη χρήση που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων:

- **ΔΠΧΠ 8 «Τομείς λειτουργικών δραστηριοτήτων» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Το Πρότυπο αυτό εισάγει την «προσέγγιση της διοίκησης» στην πληροφόρηση ανά τομέα. Το ΔΠΧΠ 8, που γίνεται υποχρεωτικό στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας το 2009, θα απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών κατά τομέα βάσει της εσωτερικής πληροφόρησης που σε τακτική βάση επισκοπεί η Διοίκηση της Τράπεζας που είναι αρμόδια να λαμβάνει αποφάσεις με σκοπό την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα και τον επιμερισμό των πόρων σε αυτούς. Η Τράπεζα επί του παρόντος παρουσιάζει πληροφόρηση ανά τομέα σχετικά με τους επιχειρηματικούς τομείς (Σημ. 6).

- **Διερμηνεία 11 ΔΠΧΠ 2 «Συναλλαγές Ομίλου και ιδίων μετοχών» (ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1.3.2007)**

Απαιτεί οι συμφωνίες που αφορούν πληρωμές βάσει αξίας μετοχών όπου μια οικονομική μονάδα λαμβάνει αγαθά ή δέχεται υπηρεσίες με αντικαταβολή τα χρηματοοικονομικά εργαλεία των ιδίων κεφαλαίων της, να λογιστικοποιούνται ως συναλλαγές που σχετίζονται με πληρωμές βάσει αξίας μετοχών και διακανονίζονται ως συναλλαγή ιδίων κεφαλαίων, ανεξάρτητα το πώς αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά εργαλεία αυτά. Η Διερμηνεία 11 θα γίνει υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας το 2008 και απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 12 «Συμφωνία Παραχώρησης Εκμεταλλεύσεως» (ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1.1.2008)**

Παρέχει οδηγίες σε ορισμένα θέματα αναγνώρισης και επιμέτρησης που προκύπτουν κατά τη λογιστικοποίηση των συμφωνιών παραχώρησης εκμεταλλεύσεως μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Η Διερμηνεία 12, που γίνεται υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας το 2008, δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Αναφέρεται στη λογιστικοποίηση από τις οικονομικές μονάδες που χειρίζονται ή συμμετέχουν με άλλο τρόπο σε προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών που αφορούν τους πελάτες τους. Τα προγράμματα αυτά δίνουν τη δυνατότητα στους πελάτες να εξαργυρώσουν πιστώσεις με επιβραβεύσεις όπως η δωρεάν ή με έκπτωση παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών. Δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- **Διερμηνεία 14 - ΔΛΠ 19 «Τα όρια σε στοιχεία του Ενεργητικού Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοδότησης και η αλληλεπίδρασή τους» (σε ισχύ από 1.1.2008)**

Διευκρινίζει το πότε θεωρούνται διαθέσιμες οι επιστροφές ή μειώσεις μελλοντικών εισφορών σχετικά με στοιχεία ενεργητικού καθορισμένων παροχών και παρέχονται οδηγίες για την επίδραση των ελάχιστων απαιτήσεων χρηματοδότησης για αυτά τα στοιχεία του ενεργητικού. Επιπλέον αναφέρεται στο πότε μια ελάχιστη απαίτηση χρηματοδότησης μπορεί να δημιουργήσει υποχρέωση. Η Διερμηνεία 14 θα γίνει υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας το 2008 και απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Η Τράπεζα δεν έχει ακόμη καθορίσει την πιθανή επίπτωση της διερμηνείας.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 23 αφαιρεί την επιλογή να εξοδοποιείται το κόστος δανεισμού και απαιτεί από μια οικονομική μονάδα να κεφαλαιοποιεί το κόστος δανεισμού που είναι άμεσα σχετιζόμενο με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός συγκεκριμένου στοιχείου ενεργητικού ως μέρος του κόστους αυτού. Το τροποποιημένο ΔΛΠ 23 θα γίνει υποχρεωτικό για τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας το 2009 και θα αποτελεί μεταβολή της λογιστικής αρχής.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Η υιοθέτηση του Προτύπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή του από την Τράπεζα αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις» και του ΔΠΧΠ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ από 1.7.2009)**

Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει η τροποποίηση του προτύπου αναφέρεται στις περιπτώσεις μεταβολής του ποσοστού συμμετοχής σε μια επιχείρηση, στα δικαιώματα μειοψηφίας (τα οποία πλέον θα απορροφούν το σύνολο των ζημιών που τους αναλογούν) και στην αντιμετώπιση των εξόδων που σχετίζονται με τη διαδικασία εξαγοράς (τα οποία θα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης).

Η υιοθέτηση του Προτύπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή του από την Τράπεζα αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

- **Τροποποίηση του ΔΠΧΠ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Καθορίζονται διακριτοί κανόνες προσδιορισμού της εύλογης αξίας των παροχών κατά την ημερομηνία χορήγησής τους καθώς και του λογιστικού χειρισμού στις περιπτώσεις μη επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί.

Εξετάζεται η πιθανή επίπτωση της υιοθέτησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Χρηματοοικονομικά μέσα που πληρούν τον ορισμό της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταυτόχρονα περιέχουν δικαίωμα για τον κάτοχο να απαιτήσει από τον εκδότη την αποπληρωμή τους, κάτω από προϋποθέσεις, κατατάσσονται στην καθαρή θέση του εκδότη.

Εξετάζεται η πιθανή επίπτωση της υιοθέτησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Σ' αυτό το μέρος των σημειώσεων δίνονται πληροφορίες για τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα και περιγράφονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η Διοίκηση για να τους ελέγξει. Οι πιο σημαντικοί χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος της αγοράς και ο λειτουργικός κίνδυνος.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα και η κερδοφορία της Τράπεζας είναι συνυφασμένες άμεσα με την ανάληψη των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας καθορίστηκε σε άμεση εναρμόνιση με την ΠΔΤΕ 2577/06 και συνοπτικά περιγράφεται ως εξής :

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** έχει την συνολική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής ανάληψης και διαχείρισης κινδύνων και έχει συστήσει την **Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού (ALCO)** και την **Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων**.

Η **Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων** έχει αρμοδιότητες την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων, όπως προβλέπονται από την ΠΔΤΕ 2577/06.

Στα πλαίσια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας, η **Δ/ση Διαχείρισης Κινδύνων** λειτουργεί ως ανεξάρτητη μονάδα, η οποία με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και του Διοικητικού

Συμβουλίου έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνων. Οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων υπόκεινται στον έλεγχο της Δ/σης Εσωτερικής Επιθεώρησης.

Η παρακολούθηση των κινδύνων που απορρέουν από τη χρήση των χρηματοοικονομικών προϊόντων όπως Πιστωτικός, Ρευστότητας, Επιτοκίου, Συναλλάγματος, Αγοράς και Λειτουργικός είναι συνεχής και αποτελεί αντικείμενο εξέλιξης και βελτίωσης.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων επανεξετάζεται σε ετήσια βάση, ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβολές των προσφερόμενων προϊόντων, στη δυναμική των αγορών και στις διεθνείς πρακτικές.

4.1 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη στον πιστωτικό κίνδυνο ο οποίος σχετίζεται με την πιθανότητα ο αντισυμβαλλόμενος να μην εκπληρώσει στο ακέραιο τις συμβατικές του υποχρεώσεις όταν αυτές γίνονται απαιτητές. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της επιχειρηματικής και ιδιωτικής πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, από πράξεις διαπραγμάτευσης στην αγορά παραγώγων και από το διακανονισμό των χρεογράφων. Ο βαθμός του πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται μεταξύ άλλων από τις γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, τη χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και τη διάρκεια των ανοιγμάτων και την ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζεται η ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών, που κατά τη διεθνή πρακτική αναλύονται σε τρία επίπεδα:

- Αξιολόγηση και προσδιορισμός του πιστωτικού κινδύνου σε ανώτερο επίπεδο. Αυτή η διαδικασία σχετίζεται με τη θεώρηση του συνολικού πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο τράπεζας για όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και με τη μέτρησή του, όπως επίσης και τον καθορισμό του ανεκτού βαθμού κινδύνου που διατίθεται να αναλαμβάνει η Τράπεζα.
- Αξιολόγηση και μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου στο στάδιο της αξιολογητικής - εγκριτικής διαδικασίας. Η διαδικασία αφορά στον προσδιορισμό του κινδύνου σε καθημερινή βάση στον τομέα των πιστοδοτήσεων και πραγματοποιείται από τις αρμόδιες οργανωτικές πελατειακές μονάδες (καταστήματα, κεντρικές υπηρεσίες).
- Παρακολούθηση πιστωτικού κινδύνου κατά τη διάρκεια της πιστοδότησης. Η διαδικασία σχετίζεται με την επιβεβαίωση της ομαλής πορείας ή τη λήψη μέτρων σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλόμενου.

Η Τράπεζα διαμορφώνει το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει θεσπίζοντας, με εγκριτικές αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων, αποδεκτά όρια ανάληψης πιστωτικού κινδύνου.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται την έκθεσή της στον πιστωτικό κίνδυνο με τακτές αναλύσεις της ικανότητας των δανειοληπτών και των εν δυνάμει δανειοληπτών να αποπληρώσουν τους τόκους και το κεφάλαιο των υποχρεώσεων τους, αλλάζοντας τα όρια χρηματοδότησης όποτε αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου η Τράπεζα έχει θεσπίσει σύστημα πιστοληπτικής διαβάθμισης το οποίο αποτελείται από έντεκα βαθμίδες που αντανακλούν το βαθμό έκθεσης στον κίνδυνο, τα καλύμματα και τις τυχόν άλλες εξασφαλίσεις.

Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας είναι οι ακόλουθες:

- Κάθε πιστοδότηση απαιτεί έγκριση από το αρμόδιο εγκριτικό όργανο (Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων, Συμβούλιο Κεντρικής Διεύθυνσης Πελατείας, Διευθυντής Κεντρικής Διεύθυνσης Πελατείας, Κατάστημα).
- Κάθε έγκριση πιστοδότησης απαιτεί αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου.
- Όλες οι εγκρίσεις των πιστοδοτικών μονάδων δεν πρέπει να υπερβαίνουν το μηνιαίο όριο Πιστωτικού Κινδύνου που έχει ορισθεί για την μονάδα.
- Κάθε ουσιαστική αλλαγή σε πιστοδότηση, όπως είναι διάρκεια εξόφλησης, κάλυμμα, ή γενικός όρος της αρχικής σύμβασης απαιτεί έγκριση από το αντίστοιχο εγκριτικό επίπεδο.

- Οι Κεντρικές Διευθύνσεις Πελατείας εφαρμόζουν με συνέπεια το εγχειρίδιο διαδικασιών πιστοδοτήσεων και τις εσωτερικές εγκυκλίους, προκειμένου να προχωρήσουν στις εγκρίσεις τους. Οι εσωτερικές εγκυκλίαι περιγράφουν τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για θέματα όπως όρια δανεισμού ανά πελάτη, όρια πιστωτικού κινδύνου, αξιολόγηση ενός πελάτη με αναφορά σε ένα σύνολο κριτηρίων, αξιολόγηση καλυμμάτων / εξασφαλίσεων κ.λ.π.
- Η έγκριση των πιστωτικών ορίων αντισυμβαλλομένου και η διαχείριση των πιστωτικών ανοιγμάτων πρέπει να ακολουθεί τις πιστωτικές πολιτικές της Τράπεζας καθώς και τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου.

4.1.1 Μέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου

- Χορηγητικά προϊόντα

Ο πιστωτικός κίνδυνος των χορηγητικών προϊόντων συνίσταται από τους εξής επιμέρους κινδύνους:

- Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου
- Κίνδυνος καλυμμάτων/ εξασφαλίσεων
- Κίνδυνος προϊόντος

Βασικό στοιχείο της εγκριτικής διαδικασίας πιστοδοτήσεων αποτελεί η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλομένου και η εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου που θα προκύψει από την πιστοδότηση.

Για την αξιολόγηση των πιστούχων χρησιμοποιείται, όπως προαναφέρθηκε, ένα 11-βάθμιο σύστημα κατάταξης ενταγμένο στο νέο πλαίσιο πολιτικής πιστοδοτήσεων, διαδικασιών και παρακολούθησης της συμπεριφοράς των πιστούχων.

Το σύστημα εγκαταστάθηκε αρχικά το 2000, είναι σε αυτόματη σύνδεση με το κύριο μηχανογραφικό σύστημα της Τράπεζας και αναθεωρείται και βελτιώνεται συνεχώς σε ετήσια βάση.

Υπάρχουν χωριστές μέθοδοι διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ταξινομούνται:

- Πιστωτική Βαθμολόγηση Αγροτών (Scoring)
- Πιστωτική Βαθμολόγηση Ιδιωτών (Scoring)
- Πιστωτική Διαβάθμιση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- Πιστωτική Διαβάθμιση Επιχειρήσεων

Οι μέθοδοι πιστωτικής βαθμολόγησης αποτελούν υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων που εξετάζουν στοιχεία του πιστούχου την στιγμή υποβολής της αίτησης αλλά και τη συμπεριφορά του πιστούχου (μεικτά υποδείγματα). Η Τράπεζα αναμένεται να αναπτύξει περισσότερα υποδείγματα πιστοληπτικής ικανότητας για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής σε επίπεδο ομίλου τόσο για την αξιολόγηση του υποψήφιου πιστούχου (application scoring) αλλά και την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του πιστούχου (behavioral scoring).

Οι μέθοδοι πιστωτικής διαβάθμισης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση πιστοδοτήσεων που εντάσσονται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης.

Ανάλογα με τη μέθοδο διαβάθμισης που χρησιμοποιείται, συνδέεται η βαθμολόγηση του πελάτη με την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεών του και υπολογίζεται η εκτιμώμενη ζημία κατά τη χορήγηση του δανείου.

Ο υπολογισμός της αναμενόμενης ζημιάς (expected loss) εμφανίζεται στο σύστημα on line - real time και βασίζεται στην εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης του πελάτη, στα καλύμματα, στη διάρκεια και σε άλλα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.

- Λοιπά προϊόντα που ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο

Για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου των λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων (εκτός των χορηγητικών), χρησιμοποιούνται κυρίως οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις διεθνώς αναγνωρισμένων εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης. Ανάλογα με τη φύση του προϊόντος λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως ο κίνδυνος χώρας, η ύπαρξη εγγυήσεων ή εξασφαλίσεων, τα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.

4.1.2 Παρακολούθηση και διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

α) Όρια

Για τη διαχείριση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου έχουν τεθεί όρια ανάληψης κινδύνου.

Συγκεκριμένα έχουν τεθεί μηνιαία όρια πιστωτικού κινδύνου ανά εγκριτική μονάδα και η παρακολούθησή τους γίνεται real time – on line, μέσω του εσωτερικού συστήματος αξιολόγησης, διαβάθμισης και έγκρισης των πιστοδοτήσεων. Το συνολικό όριο πιστωτικού κινδύνου είναι αποτέλεσμα του συνυπολογισμού της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλομένου και της λήψης τυχόν καλυμμάτων – εξασφαλίσεων τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται σε ετήσια ή συχνότερη βάση και η εξέλιξη των υπολοίπων καθώς επίσης και η συμπεριφορά των πελατών παρακολουθείται στενά από τους account officers των μονάδων πελατείας.

Για τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου που προέρχεται από πιστοδοτήσεις στην επιχειρηματική, αγροτική και ιδιωτική πίστη έχουν εφαρμοστεί όρια προσωπικής εγγύησης ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων.

Εκτός αυτών έχουν τεθεί πιστωτικά όρια για τα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ή χωρών ανάλογα με το rating των αντισυμβαλλομένων. Στις περιπτώσεις ανοιγμάτων εκτός Ελλάδας συνυπολογίζεται και ο κίνδυνος χώρας.

Επιπρόσθετα ο πιστωτικός κίνδυνος της Τράπεζας ελέγχεται από την εφαρμογή ορίων σε ημερήσιες θέσεις σε χρηματοοικονομικά προϊόντα.

β) Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Η Τράπεζα για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, επιδιώκει τη λήψη καλυμμάτων/ εξασφαλίσεων, ιδιαίτερα όταν η πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου δεν είναι αρκετά υψηλή ή όταν κρίνεται ότι το ύψος της πιστοδότησης ή του πιστοδοτικού ορίου υπερβαίνει το όριο προσωπικής εγγύησης που είναι σε ισχύ κάθε φορά.

Έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται ειδικές οδηγίες για τη λήψη αποδεκτών καλυμμάτων και η αποτίμησή τους γίνεται με προσοχή κατά τη στιγμή της έγκρισης αλλά και με τακτές επανεκτιμήσεις ανάλογα με το είδος του καλύμματος. Η αξία που καταχωρείται και υπολογίζεται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου μειώνεται κατά ένα συντελεστή (haircut) που διαφέρει ανάλογα με το είδος του καλύμματος και τίθεται για να καλύψει τον κίνδυνο της απομείωσης της αξίας του σε περίπτωση αναγκαστικής είσπραξης των απαιτήσεων της Τράπεζας καθώς επίσης και τυχόν δικαστικά έξοδα.

Τα καλύμματα που λαμβάνονται καλύπτουν τις εξής κύριες κατηγορίες :

1. Υποθήκες επί ακινήτων (κατοικίες, εμπορικά ακίνητα)
2. Ενέχυρα επί:
 - καταθέσεων
 - επιταγών
 - μετοχών
 - ομολόγων ή άλλων τίτλων
 - μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ
3. Εγγυήσεις
4. Εκχωρήσεις απαιτήσεων από πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων

4.1.3 Ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης

Τα σενάρια ακραίων καταστάσεων πραγματοποιούνται, για τον υπολογισμό των μεταβολών στην εκτιμώμενη ζημία και στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας στην περίπτωση δυσμενών συνθηκών ή ακραίων μεταβολών, με σκοπό την ορθότερη διαχείριση των κινδύνων.

Η Τράπεζα, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, διενεργεί ετήσιες δοκιμές προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress test). Επιπλέον έχουν διενεργηθεί ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για

τον πιστωτικό κίνδυνο και τα αποτελέσματα έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του τελικού ποσού των προβλέψεων.

4.1.4 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων

Η Τράπεζα εφαρμόζει πολιτική προβλέψεων που στοχεύει στο σχηματισμό ικανού ύψους προβλέψεων που θα υπερκαλύπτουν τις τυχόν ζημιές από επισφαλείς απαιτήσεις. Για τον υπολογισμό των προβλέψεων χρησιμοποιείται το Σύστημα Εσωτερικών Διαβαθμίσεων. Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις υπερβαίνουν συνολικά τις ελάχιστα απαιτούμενες για εποπτικούς σκοπούς, όπως αυτές προσδιορίζονται με βάση την ΠΔΤΕ 2442/99 όπως ισχύει. Εκτός των παραπάνω, η Τράπεζα όποτε το κρίνει σκόπιμο σχηματίζει και γενικές προβλέψεις για κινδύνους που δεν προσδιορίζονται επακριβώς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας κατά την 31.12.2007 και 31.12.2006 αναφορικά με τα δάνεια και τις προκαταβολές σε πελάτες, τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα, χωρίς να συνυπολογίζονται τυχόν καλύμματα ή άλλες εξασφαλίσεις και ανάλογα με την πιστοληπτική τους διαβάθμιση. Τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία.

α) Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Προβλέψεις	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	3.409.294	0	2.468.337	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	3.903.594	0	3.304.150	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	2.073.657	0	1.591.398	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	1.328.399	0	1.113.748	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	380.813	0	300.936	0
Z1	Επισφάλεια	19.428	0	8.961	0
Σύνολο		11.115.185	0	8.787.530	0
Δάνεια με ειδική πρόβλεψη					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	970.785	(7.679)	754.520	(2.917)
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	1.251.891	(27.319)	1.052.406	(21.112)
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	1.351.789	(103.428)	1.138.007	(69.913)
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	738.472	(33.929)	671.396	(141.034)
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	795.842	(160.694)	789.381	(227.674)
Z1	Επισφάλεια	629.033	(589.088)	964.552	(838.206)
Σύνολο		5.737.812	(922.137)	5.370.262	(1.300.856)
Δάνεια σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	89.673	0	84.593	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	152.152	0	119.765	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	197.616	0	141.720	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	189.297	0	125.506	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	186.517	0	182.505	0
Z1	Επισφάλεια	103.722	0	113.507	0
Σύνολο		918.977	0	767.596	0
Κατηγορίες Καθυστερήσεως					
30-90 days		305.425	0	216.558	0
90-180 days		85.334	0	74.078	0
180 days+		528.218	0	476.960	0
Σύνολο		918.977	0	767.596	0
Ρυθμίσεις		1.375.768	0	1.527.713	0
Γενικό Σύνολο		17.771.974	(922.137)	14.925.388	(1.300.856)

β) Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Δάνεια και προκαταβολές σε Τράπεζες	Προβλέψεις	Δάνεια και προκαταβολές σε Τράπεζες	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	682.021	0	1.279.414	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	0	0	0	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	0	0	0	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	0	0	0	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	0	0	0	0
Z1	Επισφάλεια	0	0	0	0
Σύνολο		682.021	0	1.279.414	0

γ) Επενδυτικοί τίτλοι

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Επενδυτικοί Τίτλοι	Προβλέψεις	Επενδυτικοί Τίτλοι	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	1.541.559	0	1.672.236	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	8.805	0	10.050	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	11.475	0	14.900	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	5.815	0	6.816	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	0	0	0	0
Z1	Επισφάλεια	0	0	0	0
Σύνολο		1.567.654	0	1.704.002	0

Απομείωση δανείων σε πελάτες και πιστωτικά ιδρύματα και επενδύσεων σε χρεόγραφα

Απομειωμένα δάνεια και επενδύσεις σε χρεόγραφα είναι αυτά για τα οποία η Τράπεζα θεωρεί πιθανόν ότι ο αντισυμβαλλόμενος δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τους τόκους και το κεφάλαιο των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Δάνεια σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή

Δάνεια και επενδύσεις των οποίων οι πληρωμές των συμβατικών τόκων ή και κεφαλαίου έχουν καθυστερήσει, αλλά η Τράπεζα κρίνει βάσει των υπάρχοντων εξασφαλίσεων και του χρόνου καθυστέρησης ότι δεν απαιτείται να σχηματιστεί πρόβλεψη απομείωσης.

Ρυθμίσεις

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται δάνεια των οποίων οι όροι έχουν επαναδιαπραγματευθεί λόγω οικονομικής δυσχέρειας του αντισυμβαλλόμενου και παραμένουν στην κατηγορία αυτή ανεξάρτητα από τυχόν μετέπειτα ομαλή εξυπηρέτηση.

Προβλέψεις απομείωσης

Προβλέψεις απομείωσης λογιστικοποιούνται για ζημιές που εκτιμάται ότι υφίστανται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή σε κάποιο επιχειρηματικό κλάδο που αντιπροσωπεύει μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία που δεν καλύπτεται από την σχηματισθείσα πρόβλεψη στον ισολογισμό. Για αυτό η Διοίκηση πολύ προσεχτικά διαχειρίζεται την έκθεση της στον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι προβλέψεις για απομείωση αποτελούνται από τις προβλέψεις για δάνεια και απαιτήσεις που αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο ως σημαντικά και από τις προβλέψεις για απαιτήσεις που συμπεριλαμβάνονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται συλλογικά.

Διαγραφές

Η Τράπεζα διαγράφει ένα δάνειο ή μια επένδυση σε χρεόγραφο όταν θεωρηθεί μη εισπράξιμη η απαίτηση εξαιτίας της αντικειμενικής αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή όταν το ποσό της ρευστοποίησης των καλυμμάτων και των εξασφαλίσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη του οφειλόμενου υπολοίπου. Η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης τους.

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα ή και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεών της σε πελάτες μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεών της. Η διασφαλιστική αξία των καλυμμάτων και των εξασφαλίσεων επαναξιολογείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα καλύμματα τα οποία η Τράπεζα θεωρεί αποδεκτά και η αντίστοιχη διασφαλιστική τους αξία ανά κατηγορία απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007		31/12/2006	
	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες
Έναντι δανείων εξυπηρετούμενων				
1. Ακίνητα	7.801.340	0	6.615.908	0
2. Επιταγές-Μετρητά	131.448	0	135.115	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	20.207	0	49.908	0
4. Λοιπά	914.394	0	649.627	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	6.567.208	0	7.313.708	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	73.998	0	157.937	0
Σύνολο	15.508.595		14.922.203	
Έναντι δανείων ειδικής πρόβλεψης				
1. Ακίνητα	1.472.832	0	1.216.355	0
2. Επιταγές-Μετρητά	135.893	0	107.365	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	138.088	0	69.665	0
4. Λοιπά	307.607	0	317.247	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	223.396	0	562.033	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	64.085	0	88.381	0
Σύνολο	2.341.901		2.361.046	
Έναντι δανείων σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή				
1. Ακίνητα	1.127.676	0	902.540	0
2. Επιταγές-Μετρητά	5.384	0	5.548	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	43.866	0	11.013	0
4. Λοιπά	78.305	0	90.288	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	195.418	0	1.108.454	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	17.764	0	19.966	0
Σύνολο	1.468.413		2.137.809	
Σύνολο	19.318.909	0	19.421.058	0

Η Τράπεζα παρακολουθεί το βαθμό συγκέντρωσης του κινδύνου ανά γεωγραφικό και επιχειρηματικό τομέα, όπως παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα αφού έχουν αφαιρεθεί οι σχετικές προβλέψεις απομειώσεων:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες		Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων		Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	
	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006
Ανά τομέα								
- Σε νομικά πρόσωπα	3.458.446	2.626.361	0	0	175.661	205.159	0	0
- Στο Δημόσιο	5.182.598	3.964.726	0	0	91.408	100.701	1.177.360	1.268.610
- Σε Τράπεζες	127.375	141.624	682.021	1.279.414	123.225	129.532	0	0
- Σε ιδιώτες	8.081.418	6.891.821	0	0	0	0	0	0
	16.849.837	13.624.532	682.021	1.279.414	390.294	435.392	1.177.360	1.268.610
Ανά γεωγραφική περιοχή								
- Ελλάδα	16.832.176	13.624.532	322.460	226.261	113.251	128.107	1.177.360	1.268.610
- Λοιπές χώρες Ευρώπης	17.661	0	342.599	873.865	229.524	254.277	0	0
- Αμερική	0	0	9.991	66.495	0	0	0	0
- Λοιπές χώρες	0	0	6.971	112.793	47.519	53.008	0	0
	16.849.837	13.624.532	682.021	1.279.414	390.294	435.392	1.177.360	1.268.610

Η μέτρηση της συγκέντρωσης του κινδύνου ανά γεωγραφική περιοχή όσον αφορά στα δάνεια σε πελάτες και πιστωτικά ιδρύματα γίνεται βάση της περιοχής στην οποία δραστηριοποιείται η Τράπεζα και έχει υψηλό βαθμό συσχέτισης με την έδρα του αντισυμβαλλόμενου, ενώ όσον αφορά στις επενδύσεις σε χρεόγραφα ανάλογα με την έδρα του εκδότη του χρεογράφου.

4.2 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από την ανοιχτή θέση σε προϊόντα επιτοκίου, συναλλαγματός και χρεόγραφα, τα οποία είναι εκτεθειμένα σε γενικές και συγκεκριμένες κινήσεις της αγοράς. Η Τράπεζα εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk).

Η Value-at-Risk αποτίμηση είναι εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης στην καθαρή τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, όμως δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψει από εξαιρετικά ασυνήθιστες μεταβολές οικονομικής φύσης. Η Τράπεζα υπολογίζει τη Value-at-Risk αποτίμηση με τη μέθοδο Monte Carlo για επίπεδο εμπιστοσύνης 99 % και για χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας.

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας αφορά ομόλογα, μετοχές και παράγωγα. Η Value-at-Risk τιμή για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν Ευρώ 2,934 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,638 εκατομμύρια) και αναλύεται σε Ευρώ 0,022 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 0,006 εκατομμύρια) για τον κίνδυνο επιτοκίου, Ευρώ 2,453 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,221 εκατομμύρια) για το χρηματιστηριακό κίνδυνο και Ευρώ 2,238 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,494 εκατομμύρια) για το συναλλαγματικό κίνδυνο. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών κατά την 31.12.2007 και λόγω του βαθμού διαφοροποίησής του επιτυγχάνεται μείωση κατά Ευρώ 1,779 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,083 εκατομμύρια) στη συνολική Value-at-Risk τιμή.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα backtesting για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας σε Κίνδυνο -Value at risk- (σύγκριση της VaR με την μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς). Οι καταγεγραμμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου ήταν μεγαλύτερη από το μέγεθος της VaR ανέρχεται για μεν το 2007 σε 4, για μεν το 2006 σε 2.

Ακολουθεί μια περίληψη της value-at-risk θέσης της Τράπεζας την 31^η Δεκεμβρίου 2007.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Στις 31 Δεκεμβρίου	Μέσος όρος για την περίοδο	Μέγιστο περιόδου	Ελάχιστο περιόδου
2007				
Συναλλαγματικός κίνδυνος	2.238	761	2.781	72
Κίνδυνος επιτοκίου	22	14	58	2
Κίνδυνος μεταβολής τιμών	2.453	2.282	3.267	1.447
Συνδιακύμανση	(1.779)	(816)	(3.662)	(86)
	2.934	2.241	2.444	1.435
2006				
Συναλλαγματικός κίνδυνος	1.494	1.915	5.267	1.273
Κίνδυνος επιτοκίου	6	39	112	6
Κίνδυνος μεταβολής τιμών	1.221	1.463	2.805	967
Συνδιακύμανση	(1.083)	(139)	(4.053)	(633)
	1.638	3.278	4.131	1.613

4.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από τη διαδικασία χρηματοδότησης της Τράπεζας και από τη διαχείριση των θέσεων της στην αγορά. Περιλαμβάνει τον κίνδυνο η Τράπεζα να μην είναι ικανή να χρηματοδοτήσει τα περιουσιακά στοιχεία της όσον αφορά στην αντίστοιχη ληκτότητα και επιτόκια αυτών, όπως επίσης τον κίνδυνο να μην είναι ικανή να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία σε εύλογες τιμές της αγοράς και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Η Τράπεζα έχει μια ευρεία χρηματοδοτική βάση. Η χρηματοδότηση πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας μία ευρεία γκάμα προϊόντων που συμπεριλαμβάνει καταθέσεις, ομόλογα και μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό βελτιώνει την δυνατότητα χρηματοδότησης, μειώνει την εξάρτησή της από μια πηγή χρηματοδότησης και γενικά μειώνει το κόστος χρηματοδότησης. Η Τράπεζα προσπαθεί να διατηρήσει μια ισορροπία μεταξύ συνέχισης της χρηματοδότησης και ευελιξίας μέσω της χρησιμοποίησης προϊόντων διαφορετικής ληκτότητας. Η Τράπεζα διαρκώς εκτιμάει τον κίνδυνο ρευστότητας αναγνωρίζοντας και παρακολουθώντας αλλαγές που απαιτούνται στη χρηματοδότηση ώστε να επιτύχει τους επιχειρηματικούς στόχους της στα πλαίσια της ευρύτερης στρατηγικής της.

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας η Τράπεζα χρησιμοποιεί το δείκτη Ρευστών Διαθεσίμων. Στα ρευστά διαθέσιμα περιλαμβάνεται το ταμείο, τα ταμειακά ισοδύναμα και οι επενδύσεις σε χρεόγραφα για τα οποία υπάρχει ενεργός αγορά καθώς και απαιτήσεις έναντι τραπεζών που λήγουν στον επόμενο μήνα.

Ο δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων είναι ο λόγος των άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων προς το σύνολο των καταθέσεων και των λοιπών υποχρεώσεων μέχρι ένα έτος.

Η Τράπεζα διαθέτει μη εμπορεύσιμους τίτλους οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άντληση ρευστότητας με βάση την 532/2006 Εγκ. της Τράπεζας της Ελλάδος. Χρήση της δυνατότητας αυτής θα αύξανε το δείκτη Ρευστών Διαθεσίμων, κατά την ημερομηνία αναφοράς, επιπλέον κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο παραπάνω δείκτης κατά την ημερομηνία αναφοράς και κατά την περίοδο αναφοράς έχει ως ακολούθως:

	31/12/2007	31/12/2006
Στις 31 Δεκεμβρίου	11,20%	14,92%
Μέσος όρος για την περίοδο	15,24%	17,63%
Μέγιστο περιόδου	20,91%	22,88%
Ελάχιστο περιόδου	11,20%	14,92%

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια ανάλυση των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των αχρησιμοποίητων πιστωτικών ορίων των πελατών σύμφωνα με τη συμβατική τους λήξη. Στις περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειευτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές τους ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από την παρακάτω ανάλυση. Οι μικτές ονομαστικές εισροές / (εκροές) αναφέρονται στις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή δεσμεύσεων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό καταχωρείται στον Ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού των καταχωρημένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2007

	Λογιστική αξία	Μικτές ονομαστικές (εισροές)/εκροές	Έως 1 μήνα	Από 1 έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 6 μήνες	Από 6 μήνες έως 1 έτος	Πλέον του 1 έτους
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>							
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	769.327	780.080	776.427	3.653	0	0	0
Καταθέσεις πελατών	20.713.674	20.855.050	17.186.245	1.827.516	1.072.959	766.015	2.315
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	199.616	220.742	0	2.704	2.684	5.376	209.978
	21.682.617	21.855.872	17.962.672	1.833.873	1.075.643	771.391	212.293

Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα

Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εκροές	12.867	86.301	82.301	0	0	0	4.000
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εισροές	(45.788)	(97.089)	(82.157)	(840)	(723)	(730)	(12.639)
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εκροές	0	208.293	5.060	11.724	6.870	20.421	164.218
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εισροές	0	(248.188)	(6.019)	(14.744)	(8.763)	(24.579)	(194.083)
	(32.921)	(50.683)	(815)	(3.860)	(2.616)	(4.888)	(38.504)

Αχρησιμοποίητα Πιστωτικά Όρια πελατών

	21.649.696	21.805.189	17.961.857	1.830.013	1.073.027	766.503	173.789
--	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

31/12/2006

	Λογιστική αξία	Μικτές ονομαστικές (εισροές)/εκροές	Έως 1 μήνα	Από 1 έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 6 μήνες	Από 6 μήνες έως 1 έτος	Πλέον του 1 έτους
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>							
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	94.381	94.828	94.828	0	0	0	0
Καταθέσεις πελατών	18.198.205	18.309.294	15.454.198	1.164.763	884.444	801.203	4.686
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	399.515	438.662	0	4.778	4.778	210.053	219.053
	18.692.101	18.842.784	15.549.026	1.169.541	889.222	1.011.256	223.739

Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα

Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εκροές	49.592	45.988	34.033	2.890	921	0	8.144
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εισροές	(20.358)	(52.036)	(34.462)	(4.252)	(1.355)	0	(11.967)
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εκροές	0	223.822	5.960	19.362	17.350	9.055	172.095
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εισροές	0	(246.574)	(5.786)	(20.312)	(18.769)	(9.795)	(191.912)
	29.234	(28.800)	(255)	(2.312)	(1.853)	(740)	(23.640)

Αχρησιμοποίητα Πιστωτικά Όρια πελατών

	18.721.335	18.813.984	15.548.771	1.167.229	887.369	1.010.516	200.099
--	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	----------------	------------------	----------------

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια ανάλυση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Τράπεζας ομαδοποιημένα ανάλογα με την εναπομένονσα διάρκεια τους.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

Περιουσιακά στοιχεία	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.180.630	0	0	0	0	1.180.630
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	604.582	77.439	0	0	0	682.021
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	105.324	0	1.545	128.136	283.474	518.479
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	288.076	491.197	2.447.523	6.214.824	7.408.217	16.849.837
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	792.711	472	9.976	82.235	297.611	1.183.005
Χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη	0	0	1.047.542	11.110	118.708	1.177.360
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	0	0	0	0	478.742	478.742
Επενδύσεις σε ακίνητα	0	0	0	0	169.658	169.658
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	298.529	298.529
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	5.512	5.512
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτήση	0	0	0	0	304.538	304.538
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	21.863	44.401	434.133	569	4.154	505.120
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3.038.974	613.509	3.940.719	6.436.874	9.369.143	23.399.219

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	764.018	3.611	0	0	1.698	769.327
Καταθέσεις πελατών	17.141.775	1.797.728	1.771.856	2.315	0	20.713.674
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	9.811	9.811
Άλλες υποχρεώσεις	58.801	31.452	108.910	0	45.719	244.882
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	199.616	199.616
Σύνολο υποχρεώσεων	17.977.461	1.832.791	1.880.766	2.315	256.844	21.950.177
Ανοιγμα ρευστότητας (liquidity gap)	(14.938.487)	(1.219.282)	2.059.953	6.434.559	9.112.299	1.449.042

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3.129.904	851.267	2.634.257	5.125.141	8.847.843	20.588.412
Σύνολο υποχρεώσεων	15.621.025	1.164.012	1.765.097	96.429	607.352	19.253.915
Ανοιγμα ρευστότητας (liquidity gap)	(12.491.121)	(312.745)	869.160	5.028.712	8.240.491	1.334.497

4.4 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος πηγάζει από την ανοιχτή θέση της Τράπεζας σε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα. Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει θέσει όρια ανά νόμισμα και στο σύνολο της ανοικτής θέσης σε ξένο νόμισμα και όσον αφορά τη θέση κατά το τέλος της ημέρας και όσο αφορά την ανοικτή θέση κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τα όρια αυτά παρακολουθούνται καθημερινά.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται συνοπτικά ο βαθμός έκθεσης της Τράπεζας στο συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την 31/12/2007. Στον πίνακα εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό κατηγοριοποιημένα ανά νόμισμα (τα ποσά εκφράζονται σε χιλιάδες Ευρώ).

31 Δεκεμβρίου 2007

Περιουσιακά στοιχεία	EUR	USD	GBP	ΛΟΙΠΑ	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.175.784	2.568	866	1.412	1.180.630
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	474.679	83.056	36.297	87.989	682.021
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	505.268	13.211	0	0	518.479
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	16.724.059	66.991	0	58.787	16.849.837
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	1.149.553	33.452	0	0	1.183.005
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	1.177.360	0	0	0	1.177.360
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	478.742	0	0	0	478.742
Επενδύσεις σε ακίνητα	169.658	0	0	0	169.658
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	298.529	0	0	0	298.529
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.512	0	0	0	5.512
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	304.538	0	0	0	304.538
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	505.080	0	4	36	505.120
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	23.014.550	199.278	37.167	148.224	23.399.219
Υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	765.294	746	0	3.287	769.327
Καταθέσεις πελατών	20.424.132	183.526	18.809	87.207	20.713.674
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	9.811	0	0	0	9.811
Άλλες υποχρεώσεις	241.031	3.850	0	1	244.882
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	199.616	0	0	0	199.616
Σύνολο υποχρεώσεων	21.652.751	188.122	18.809	90.495	21.950.177
Καθαρή Θέση στοιχείων Ισολογισμού	1.361.799	11.156	18.358	57.729	1.449.042
Καθαρή Θέση στοιχείων εκτός Ισολογισμού	1.769.286	0	0	27.486	1.796.772

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006

Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	20.153.374	252.492	37.050	145.496	20.588.412
Σύνολο υποχρεώσεων	18.953.528	209.553	19.012	71.822	19.253.915
Καθαρή Θέση στοιχείων Ισολογισμού	1.199.846	42.939	18.038	73.674	1.334.497
Καθαρή Θέση στοιχείων εκτός Ισολογισμού	2.334.286	0	0	36.797	2.371.083

4.5 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Ο κίνδυνος επιτοκίου αναφέρεται στις μεταβολές των μελλοντικών ταμιακών ροών των χρηματοοικονομικών στοιχείων εξαιτίας των διακυμάνσεων στα επιτόκια. Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό και την παρούσα αξία των αναμενόμενων ροών από μια επένδυση ή μια υποχρέωση.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου που βασίζεται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση της Τράπεζας σε κίνδυνο επιτοκίου. Ο πίνακας περιλαμβάνει τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ταξινομημένα κατά το συντομότερο μεταξύ της ημερομηνίας επαναπροσδιορισμού επιτοκίου ή της ημερομηνίας λήξης. Στις περιπτώσεις όπου για οποιοσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτή συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειευτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα (τα ποσά εκφράζονται σε χιλιάδες Ευρώ).

31 Δεκεμβρίου 2007

Περιουσιακά στοιχεία	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Στοιχεία μη υποκείμενα σε επιτοκιακό κίνδυνο	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.180.630	0	0	0	0	0	1.180.630
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	604.582	77.439	0	0	0	0	682.021
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	14	0	1.771	128.136	283.248	105.310	518.479
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	10.697.146	640.307	1.780.205	2.536.499	1.195.680	0	16.849.837
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	27.640	224.064	128.647	10	9.933	792.711	1.183.005
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	32.287	0	1.133.963	11.110	0	0	1.177.360
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	0	0	0	0	0	478.742	478.742
Επενδύσεις σε ακίνητα	0	0	0	0	0	169.658	169.658
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0	298.529	298.529
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0	5.512	5.512
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	0	0	0	0	0	304.538	304.538
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0	505.120	505.120
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	12.588.087	941.810	3.044.586	2.675.755	1.488.861	2.660.120	23.399.219
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	764.018	3.611	0	0	0	1.698	769.327
Καταθέσεις πελατών	17.141.775	1.797.728	1.771.856	2.315	0	0	20.713.674
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	0	9.811	9.811
Άλλες υποχρεώσεις	0	0	45.719	0	0	199.163	244.882
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	199.616	0	0	0	0	199.616
Σύνολο υποχρεώσεων	17.918.660	2.000.955	1.817.575	2.315	0	210.672	21.950.177
Ανοίγμα επιτοκιακού κινδύνου (interest sensitivity gap)	(5.330.573)	(1.059.145)	1.227.011	2.673.440	1.488.861	2.449.448	1.449.042
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006							
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	9.326.716	918.291	2.149.277	2.197.744	3.413.219	2.583.165	20.588.412
Σύνολο υποχρεώσεων	15.612.653	1.549.845	1.620.925	3.652	0	466.840	19.253.915
Ανοίγμα επιτοκιακού κινδύνου (interest sensitivity gap)	(6.285.937)	(631.554)	528.352	2.194.092	3.413.219	2.116.325	1.334.497

Για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου η Τράπεζα παρακολουθεί την ευαισθησία των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις αλλαγές των επιτοκίων υποθέτοντας μια παράλληλη αύξηση ή μείωση των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε χρονικό ορίζοντα ενός μήνα και κατά 50 μονάδες βάσης για χρονικό ορίζοντα μεγαλύτερο του έτους.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	100 μονάδες βάσης παράλληλη αύξηση	100 μονάδες βάσης παράλληλη μείωση	50 μονάδες βάσης αύξηση μετά από 1 έτος	50 μονάδες βάσης μείωση μετά από 1 έτος
2007				
Στις 31 Δεκεμβρίου	(247.856)	237.806	(150.418)	150.575
Μέσος όρος για την περίοδο	(201.548)	193.375	(122.314)	122.442
Μέγιστο περιόδου	(247.856)	237.806	(150.418)	150.575
Ελάχιστο περιόδου	(165.318)	158.614	(100.327)	100.432
	(862.578)	827.601	(523.477)	524.024
2006				
Στις 31 Δεκεμβρίου	(192.599)	178.532	(155.510)	107.531
Μέσος όρος για την περίοδο	(148.368)	137.531	(119.796)	82.836
Μέγιστο περιόδου	(192.599)	178.532	(155.510)	107.531
Ελάχιστο περιόδου	(95.495)	88.520	(77.106)	53.316
	(629.061)	583.115	(507.922)	351.214

4.6 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την πιθανότητα να προκληθεί άμεση ή έμμεση ζημία από ένα εύρος παραγόντων που σχετίζονται με τις εσωτερικές διαδικασίες της Τράπεζας, το προσωπικό, τα τεχνολογικά συστήματα και τις υποδομές αλλά και εξωτερικών παραγόντων άλλων εκτός των κινδύνων αγοράς, ρευστότητας και πιστωτικού, όπως αυτοί που προέρχονται από απαιτήσεις νομικής ή κανονιστικής φύσεως και γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς.

Ο αντικειμενικός σκοπός της Τράπεζας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έτσι ώστε να εξισορροπήσει την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και τη ζημία στη φήμη της με το συνολικό κόστος αποτελεσματικότητας και να αποφύγει εκείνες τις διαδικασίες ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από την Τράπεζα για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου περιλαμβάνουν:

- κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων και ανεξάρτητες εξουσιοδοτήσεις συναλλαγών
- συμφωνία και παρακολούθηση των συναλλαγών
- συμμόρφωση με τις εποπτικές και νομικές απαιτήσεις
- τεκμηρίωση των διαδικασιών και του ελέγχου
- περιοδική αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου και της επάρκειας των ελέγχων και διαδικασιών για την αντιμετώπισή του
- αναφορά των ζημιών από το λειτουργικό κίνδυνο και προτεινόμενων διορθωτικών ενεργειών
- ανάπτυξη σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτων περιπτώσεων
- εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη
- ηθικά και εργασιακά πρότυπα
- περιορισμός του κινδύνου περιλαμβανομένων και ασφαλιστικών μέτρων στις περιπτώσεις που αυτά είναι αποτελεσματικά

Ο εσωτερικός έλεγχος της Τράπεζας επισκοπεί σε περιοδική βάση τα κριτήρια για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και τα αποτελέσματα της επισκόπησης εξετάζονται με τη διοίκηση των άμεσα εμπλεκόμενων τμημάτων της Τράπεζας και ταυτόχρονα υποβάλλονται και στη Διοίκηση της Τράπεζας.

4.7 ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών μέσων (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2007								
	Εμπορικό	Στην εύλογη αξία	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	Στο κόστος	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	0	0	0	0	1.180.630	1.180.630	1.180.630
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	0	0	0	682.021	0	0	682.021	756.503
Αξιόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	518.479	0	0	0	0	0	518.479	518.479
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	45.788	0	0	0	0	0	45.788	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	0	1.396.727	0	0	0	15.453.110	16.849.837	18.742.858
Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	0	0	0	0	1.183.005	0	1.183.005	1.183.005
Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	0	0	1.177.360	0	0	0	1.177.360	1.136.120
	564.267	1.396.727	1.177.360	682.021	1.183.005	16.633.740	21.637.120	23.563.383
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	0	0	0	0	0	769.327	769.327	768.961
Καταθέσεις πελατών	0	0	0	0	0	20.713.674	20.713.674	20.770.785
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	12.867	0	0	0	0	0	12.867	12.867
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	0	199.616	199.616	203.693
	12.867	0	0	0	0	21.682.617	21.695.484	21.756.306

31/12/2006								
	Εμπορικό	Στην εύλογη αξία	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	Στο κόστος	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	0	0	0	0	925.536	925.536	925.536
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	0	0	0	1.279.414	0	0	1.279.414	1.375.018
Αξιόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	588.406	0	0	0	0	0	588.406	558.406
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20.358	0	0	0	0	0	20.358	20.358
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	0	1.497.197	0	0	0	12.127.335	13.624.532	15.289.634
Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	0	0	0	0	1.236.423	0	1.236.423	1.236.423
Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	0	0	1.268.610	0	0	0	1.268.610	1.243.015
	608.764	1.497.197	1.268.610	1.279.414	1.236.423	13.052.871	18.943.279	20.648.390
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	0	0	0	0	0	94.381	94.381	92.657
Καταθέσεις πελατών	0	0	0	0	0	18.198.205	18.198.205	18.238.357
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	49.592	0	0	0	0	0	49.592	49.592
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	0	399.515	399.515	406.927
	49.592	0	0	0	0	18.692.101	18.741.693	18.787.533

- Η εύλογη αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων βασίζεται στην προεξόφληση των χρηματοοικονομικών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.
- Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας καμπύλες επιτοκίων που αντιστοιχούν σε χρηματοοικονομικά μέσα με αντίστοιχη διάρκεια.
- Η εύλογη αξία των χρεογράφων του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου βασίζεται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά.
- Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες βασίστηκε στην προεξόφληση των χρηματοοικονομικών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

4.8 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Αντικείμενο της Τράπεζας για τη διαχείριση κεφαλαίων, η οποία αποτελεί μια ευρύτερη έννοια από αυτή των Ιδίων Κεφαλαίων που εμφανίζεται στον Ισολογισμό, είναι:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις οι οποίες έχουν τεθεί από τις εποπτικές αρχές των τραπεζικών αγορών στις οποίες η Τράπεζα δραστηριοποιείται,
- Η διασφάλιση της δυνατότητας της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα ώστε να συνεχίσει να παρέχει αποδόσεις και οφέλη προς τους μετόχους και
- Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της

Η κεφαλαιακή επάρκεια και η χρήση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων ελέγχονται καθημερινά από τη Διοίκηση της Τράπεζας χρησιμοποιώντας τεχνικές βασισμένες στις οδηγίες που έχουν αναπτυχθεί από την Επιτροπή Βασιλείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος για εποπτικούς σκοπούς. Η απαιτούμενη πληροφόρηση κατατίθεται στις αρμόδιες εποπτικές αρχές σε τριμηνιαία βάση.

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας υπολογίζεται με βάση τη σχετική οδηγία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ 2563/05), που αποτελεί εφαρμογή της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κεφαλαιακή επάρκεια των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και επενδυτικών εταιρειών.

Τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τράπεζας διαχωρίζονται σε δύο κατηγορίες κεφαλαίων:

- Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier 1 capital)
- Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier 2 capital)

Το σταθμισμένο ενεργητικό υπολογίζεται μέσω μιας ιεράρχησης πέντε βαρών κινδύνου ταξινομημένα σύμφωνα με τη φύση τους –τα οποία αντανakλούν μια εκτίμηση πιστωτικού κινδύνου, αγοράς και λοιπών κινδύνων συνδεδεμένα- με κάθε περιουσιακό στοιχείο και αντισυμβαλλόμενο, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ενέχυρα ή εγγυήσεις. Παρόμοια προσέγγιση ακολουθείται για την έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία, με κάποιες προσαρμογές προκειμένου να αποτυπωθεί η φύση τυχόν ενδεχόμενων ζημιών.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη σύνθεση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα.

Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier 1 Capital)	31/12/2007	31/12/2006
Σύνολο λογιστικής καθαρής θέσης	1.449.042	1.334.497
Μείον: Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(5.512)	(5.544)
Μείον: Προβλέψεις για μερίσματα	(90.000)	(81.490)
Λοιπές προσαρμογές & αφαιρετικά στοιχεία της λογιστικής καθαρής θέσης σύμφωνα με ΠΔΤΕ 2563/2005 & 2587/2007	(280.818)	(76.160)
	1.072.712	1.171.303
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier 2 Capital)		
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	199.616	399.515
Προσαρμογές & αφαιρετικά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με ΠΔΤΕ 2563/2005 & 2587/2007	(246.821)	(321.694)
	(47.205)	77.821
Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια	1.025.507	1.249.124
Σταθμισμένο ενεργητικό (βάσει κινδύνου)	12.054.674	10.740.054
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	8,51%	11,63%

Ο τρέχων συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας για την Τράπεζα εκτιμάται για το 2007 σε 8,51% μεγαλύτερος από τον ελάχιστο καθορισμένο σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος που ανέρχεται σε 8%. Για τη χρήση του 2006, ο συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας ανήλθε σε 11,52% σε σχέση με την εκτίμηση του 11,63%.

5. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η Τράπεζα κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές και οι παραδοχές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία και άλλους παράγοντες περιλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία εκτιμώνται λογικά υπό κανονικές συνθήκες.

5.1 Εύλογη αξία

Για την απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες χρησιμοποιήθηκαν οι τρέχουσες τιμές της αγοράς για κάθε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο. Για όσα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Τράπεζας οι τρέχουσες αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, οι αξίες προέκυψαν βάσει μεθόδων εκτίμησης και δεν διαφέρουν σημαντικά από τις αξίες με τις οποίες εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις. Πιο συγκεκριμένα:

- Επενδύσεις που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματαγορές αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίζεται με βάση την τρέχουσα χρηματιστηριακή αξία την ημέρα κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων.
- Επενδύσεις σε μη εισηγμένους τίτλους αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον την τυχόν υπάρχουσα απαξίωσή τους.
- Τα οικόπεδα και τα κτίρια εμφανίζονται στο τεκμαρτό κόστος ή θεωρητική αξία κτήσης (deemed cost), το υπάρχον υπόλοιπό τους δεν διαφέρει σημαντικά από την εύλογη αξία.

5.2 Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις από τις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

5.3 Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου) οι οποίες επανεξετάζονται σε τακτά διαστήματα και όπου οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται. Μεταβολές στις παραδοχές των παραπάνω παραγώγων θα μπορούσε να επηρεάσει την εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που δημοσιεύθηκε.

5.4 Απομείωση του χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου αυτού υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για την ύπαρξη κλαδικών διακυμάνσεων και προοπτικών, καθώς και η υγιής ή μη οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων η Τράπεζα κατέχει χρεόγραφα.

5.5 Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας θα θεωρηθούν ως οριστικές μόνο μετά τη διενέργεια ελέγχου από τις φορολογικές αρχές.

Λόγω της μεθόδου βάσει της οποίας οι φορολογικές υποχρεώσεις οριστικοποιούνται στην Ελλάδα, η Τράπεζα παραμένει ενδεχόμενα υπόχρεη σε πρόσθετους φόρους και ποινές για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Η Τράπεζα έχει διενεργήσει βάσει ιστορικών στοιχείων σχετική πρόβλεψη. Οι διαφορές που πιθανόν να προκύψουν από το φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων θα λογιστικοποιηθούν στη χρήση που θα προκύψουν.

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

Οι τομείς που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύουν καλύτερα την επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2007

	Λιανική Τραπεζική	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρ/τικός Τομέας	Λημόσιος Τομέας	Διαχείριση Περιουσίας & Treasury	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	343.607	43.525	72.987	89.649	29.978	579.746
Καθαρά έσοδα από αμοιβές & προμήθειες	17.158	4.059	14.078	30.850	(655)	65.490
Έσοδα από μερίσματα	0	0	0	0	29.196	29.196
Καθαρά έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις	0	0	0	0	126.108	126.108
Άλλα λειτουργικά έσοδα	2.097	1.395	1.610	4.264	14.158	23.524
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	362.862	48.979	88.675	124.763	198.785	824.064
Λειτουργικά Έξοδα	(278.900)	(38.951)	(46.054)	(57.445)	(55.402)	(476.752)
Απομείωση	(38.052)	(5.373)	(30.575)	0	(4.846)	(78.846)
Κέρδη προ φόρων	45.910	4.655	12.046	67.318	138.537	268.466
Φόρος Εισοδήματος						(57.375)
Κέρδη μετά από φόρους						211.091

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2006

	Λιανική Τραπεζική	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρ/τικός Τομέας	Δημόσιος Τομέας	Διαχείριση Περιουσίας & Treasury	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	351.897	39.936	85.294	70.889	36.283	584.299
Καθαρά έσοδα από αμοιβές & προμήθειες	23.676	4.876	7.856	26.980	228	63.616
Έσοδα από μερίσματα	0	0	0	0	29.240	29.240
Καθαρά έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις	0	0	0	0	58.594	58.594
Άλλα λειτουργικά έσοδα	3.139	2.145	4.479	1.475	13.836	25.074
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	378.712	46.957	97.629	99.344	138.181	760.823
Λειτουργικά Έξοδα	(269.277)	(36.283)	(58.218)	(46.509)	(48.598)	(458.885)
Απομείωση	(32.489)	(1.488)	(25.273)	(750)	0	(60.000)
Κέρδη προ φόρων	76.946	9.186	14.138	52.085	89.583	241.938
Φόρος Εισοδήματος						(80.505)
Κέρδη μετά από φόρους						161.433

7. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Τόκοι και Συναφή Έσοδα		
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	828.328	698.851
Δάνεια σε πιστωτικά Ιδρύματα	75.609	81.000
Ομόλογα	70.185	72.163
	974.122	852.014
Τόκοι και Συναφή Έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών	(359.351)	(246.087)
Τόκοι προς πιστωτικά ιδρύματα	(11.200)	(3.079)
Τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης	(21.039)	(16.173)
Τόκοι προς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις (Μισθωτής)	(2.786)	(2.376)
	(394.376)	(267.715)
Καθαρά Έσοδα από τόκους	579.746	584.299

8. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	22.990	21.592
Υπηρεσίες θεματοφυλακής	4.106	4.570
Εισαγωγές - εξαγωγές	1.052	1.055
Εγγυητικές επιστολές	5.350	6.469
Κίνηση κεφαλαίων	13.824	14.164
Λοιπές Προμήθειες	41.036	35.087
	88.358	82.937
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		
Εισφορά Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων	(10.801)	(10.064)
Λοιπές Προμήθειες	(12.067)	(9.257)
	(22.868)	(19.321)
Καθαρά Έσοδα από προμήθειες	65.490	63.616

9. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ		
Κέρδη Μείον Ζημιές		
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Προϊόντα	10.045	(2.797)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(5.488)	(5.308)
Από πώληση		
Μετοχών	9.534	8.173
Χρεογράφων	639	(235)
Λοιπών	3.568	0
Αποτίμηση		
Μετοχών	62	6.334
Χρεογράφων	11.975	10.374
Παραγώγων	13.244	(2.260)
	43.579	14.281

10. ΚΕΡΔΗ / (ΖΗΜΙΕΣ) ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ		
Από πώληση		
Μετοχών	71.332	42.208
Ομολόγων	0	70
Λοιπών	11.197	2.035
	82.529	44.313

Το ποσό των Ευρώ 71,1 εκατ. περίπου της περιόδου 1/1 – 31/12/2007 (1/1 – 31/12/2006: 41,8 εκατ.), προέκυψε από την πώληση μέρους των επενδύσεων σε εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχές του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση.

11. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	3.314	3.421
Από χρεόγραφα χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση	22.519	21.145
Από θυγατρικές και συγγενείς	3.363	4.674
	29.196	29.240

12. ΆΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κέρδη από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	10.362	9.040
Εσοδα από επενδύσεις σε ακίνητα	2.988	2.713
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	4.708	7.919
Τέλη επικοινωνίας	405	2.848
Λοιπά	5.061	2.554
	23.524	25.074

13. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	(77.000)	(60.000)
Λοιπών Απαιτήσεων	(1.846)	0
	(78.846)	(60.000)

14. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κόστος Προσωπικού (σημείωση 14α)	(339.159)	(337.812)
Αμοιβές Τρίτων	(24.755)	(20.616)
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	(21.537)	(16.621)
Τηλεπικοινωνίες	(10.159)	(8.566)
Ασφάλιστρα	(1.648)	(1.809)
Επισκευές και Συντηρήσεις	(10.254)	(9.446)
Μεταφορικά	(7.507)	(6.359)
Έντυπα και γραφική ύλη	(2.598)	(2.115)
Υπηρεσίες Κοινής ωφέλειας	(3.091)	(2.907)
Απόσβεση	(25.012)	(22.655)
Απόσβεση Αύλων Παγίων	(2.767)	(3.106)
Ενοίκια από λειτουργικές μισθώσεις	(11.624)	(10.703)
Λοιποί φόροι	(3.671)	(5.567)
Λοιπά	(12.970)	(10.603)
Λειτουργικά Έξοδα	(476.752)	(458.885)

14α. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Μισθοδοσία και Ημερομίσθια	(198.279)	(180.879)
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(107.348)	(97.906)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημ 32)	(1.420)	(31.729)
Λοιπές Επιβαρύνσεις	(32.112)	(27.298)
	(339.159)	(337.812)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ο αριθμός των υπαλλήλων ήταν:	6.368	6.157
-------------------------------	-------	-------

15. ΦΟΡΟΣ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Φόρος εισοδήματος (τρέχουσας χρήσης)	0	(18.751)
Διαφορά φόρου εισοδήματος χρήσης 2006	(203)	0
Αναβαλλόμενος Φόρος	(57.172)	(22.846)
Αυτοτελής φορολογία αποθεματικών (άρθρο 10 Ν.3513/2006)	0	(8.918)
Φόρος διανομής μερίσματος χρήσης 2005	0	(29.990)
	(57.375)	(80.505)

Σύμφωνα με το ισχύον φορολογικό δίκαιο στην Ελλάδα, οι ανώνυμες εταιρείες φορολογούνται από 1 Ιανουαρίου 2007 στα συνολικά τους κέρδη με συντελεστή 25%. Ο συντελεστής φορολογίας για το 2006 ανερχόταν σε 29%.

Η διανομή μερίσματος ύψους Ευρώ 0,07 ανά μετοχή για τη χρήση 2005 επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 2006 με φόρο ύψους Ευρώ 30 εκατομμύρια περίπου. Το ποσό αυτό αποτελεί μη επαναλαμβανόμενο έξοδο.

Στη χρήση 2006, σύμφωνα με τις διατάξεις πρόσφατου φορολογικού νόμου, επιβλήθηκε φόρος σε ποσοστό 15% επί των αφορολόγητων αποθεματικών των Τραπεζών. Το ποσό του φόρου που προέκυψε από τη φορολόγηση αυτών των αποθεματικών ανέρχεται σε Ευρώ 8,9 εκατ. και καταβλήθηκε ολοσχερώς κατά το 2006. Τα αποθεματικά συνολικού ποσού Ευρώ 59,5 εκατ. που φορολογήθηκαν με βάση τις διατάξεις του πρόσφατου φορολογικού νόμου μπορούν πλέον να διανεμηθούν ή να κεφαλαιοποιηθούν χωρίς καμία περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση. Το ποσό του ανωτέρω φόρου επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 2006.

Περαιτέρω πληροφορίες για τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος παρέχονται στη σημείωση 28.

Η συμφωνία του φόρου επί των κερδών της χρήσεως έχει ως εξής:

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κέρδη προ φόρων	268.466	241.938
Φόρος υπολογιζόμενος με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές 25% (2006: 29%)	(67.117)	(70.162)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	67.724	52.861
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί)	(762)	(1.289)
Συμπληρωματικός φόρος επί ακινήτων	(48)	(161)
Αυτοτελής φορολογία αποθεματικών (άρθρο 10 Ν.3513/2006)	0	(8.918)
Φόρος διανομής μερίσματος χρήσης 2005	0	(29.990)
Επίδραση του αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	(57.172)	(22.846)
Φόρος	(57.375)	(80.505)

Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	21,3%	33,2%
-------------------------------------	-------	-------

Στην Ελλάδα τα φορολογητέα αποτελέσματα θεωρούνται προσωρινά μέχρι οι φορολογικές αρχές να ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία των εταιρειών και τις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει τακτοποιήσει όλες τις υποχρεώσεις της μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2004. Λόγω της μεθόδου βάσει της οποίας οι φορολογικές υποχρεώσεις οριστικοποιούνται στην Ελλάδα, η Τράπεζα παραμένει ενδεχόμενα υπόχρεη σε πρόσθετους φόρους και ποινές για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις 2005, 2006 και 2007.

Για τις χρήσεις 2005 έως και 2007 έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.

16. ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΑ ΚΕΡΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κέρδη μετά φόρων (σε χιλιάδες Ευρώ)	211.091	161.433
Σταθμισμένος μέσος όρος μετοχών	905.444.444	904.427.861
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη (εκφρασμένα σε Ευρώ ανά μετοχή)	0,23	0,18

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος με το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών που έχουν εκδοθεί μέσα στο έτος, εξαιρώντας το μέσο όρο κοινών μετοχών που έχουν αποκτηθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται ως ίδιες μετοχές.

Τα βασικά και τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή παραμένουν τα ίδια καθόσον η Τράπεζα δεν έχει δυνητικώς εκδοθείσόμενες κοινές μετοχές.

17. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Ταμείο	445.135	410.342
Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	732.729	514.691
Υποχρεωτικές καταθέσεις στη Κεντρική Τράπεζα	2.766	503
	1.180.630	925.536

18. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις όψεως	63.954	96.073
Λοιπές τοποθετήσεις	618.067	1.183.341
	682.021	1.279.414

19. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Κρατικά Ομόλογα	2.086	581
Εταιρικά-Μη Εισηγμένα Ομόλογα	411.083	450.824
Εισηγμένες Μετοχές	105.310	107.001
	518.479	558.406

20. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	2007			2006		
	Ονομαστική Αξία	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Ονομαστική Αξία	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος						
Swaps	26.122	0	156	36.797	479	0
Options	1.364	32	0	0	0	0
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου						
Swaps	1.912.143	45.756	12.711	1.670.000	19.879	0
O.T.C. options επιτοκίου	0	0	0	840.000	0	49.592
	1.939.629	45.788	12.867	2.546.797	20.358	49.592

Η ονομαστική αξία ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει τη βάση για σύγκριση με στοιχεία τα οποία αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αλλά δεν υποδεικνύει απαραίτητα την αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών ή την τρέχουσα εύλογη αξία των στοιχείων αυτών, και γι' αυτό δεν επιδεικνύει τον πιστωτικό κίνδυνο αγοράς που διατρέχει. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα δημιουργούν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις σαν αποτέλεσμα των διακυμάνσεων των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών τιμών ανάλογα με τους όρους τους. Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να διακυμανθεί σημαντικά διαχρονικά.

Η Τράπεζα δεν χρησιμοποιεί την αντισταθμιστική λογιστική οπότε τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

21. ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

21.1	31/12/2007	31/12/2006
Πιστωτικές Κάρτες	308.298	272.516
Προσωπικά-Καταναλωτικά	735.181	505.957
Στεγαστικά	5.079.044	4.032.871
Δάνεια σε ιδιώτες	6.122.523	4.811.344

Δάνεια στον Αγροτικό Τομέα	2.181.576	2.306.963
Επιχειρηματικά δάνεια	3.462.327	2.993.346
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	822.440	837.801
Δάνεια σε νομικά πρόσωπα	6.466.343	6.138.110
Δάνεια στο Δημόσιο Τομέα	5.183.108	3.975.934
	17.771.974	14.925.388
Μείον: πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(922.137)	(1.300.856)
	16.849.837	13.624.532

21.2 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Κίνηση πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις	2007	2006
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.300.856	1.610.395
Πρόβλεψη για απομείωση	77.000	60.000
Δάνεια που διαγράφηκαν	(455.719)	(369.539)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	922.137	1.300.856

Όλες οι διαγραφές των απαιτήσεων πραγματοποιούνται μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Διαγραφών και Αποσβέσεων και επικύρωσης από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) και το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι διαγραφείσες απαιτήσεις καταχωρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς τάξεως για την παρακολούθηση των περαιτέρω νομικών ενεργειών και των τυχόν επανεισπράξεων.

22. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Ομόλογα		
Κρατικά Ομόλογα	91.408	104.040
Εταιρικά Ομόλογα	298.886	331.352
	390.294	435.392
Μετοχές		
Εισηγμένες	711.812	717.322
Μη Εισηγμένες	7.956	8.388
Equity fund	48.906	53.045
	768.674	778.755
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	24.037	22.276
	1.183.005	1.236.423

Όλα τα χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, έκτος από τις μη εισηγμένες μετοχές ποσού Ευρώ 7.956 χιλιάδες (31/12/2006: 8.388 χιλιάδες), οι οποίες εμφανίζονται στο κόστος καθώς η εύλογη αξία τους δεν είναι εύκολα προσδιορίσιμη.

Η κίνηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων εμφανίζεται παρακάτω:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	2007	2006
1 Ιανουαρίου	1.236.423	1.082.153
Προσθήκες	35.679	175.547
Μειώσεις	(138.856)	(113.746)
Απομείωση	(147)	0
Αποτελέσματα από την μεταβολή της εύλογης αξίας	49.906	92.469
31 Δεκεμβρίου	1.183.005	1.236.423

Η ανάλυση των προσθηκών και των μειώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Προσθήκες	Μειώσεις
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	6	0
Equity Fund	2.882	1.589
Εταιρικά Ομόλογα	2.575	21.340
Μετοχές εισηγμένες	30.216	115.642
Μετοχές μη εισηγμένες	0	285
	35.679	138.856

23. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Κρατικά Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	1.177.360	1.268.610
	1.177.360	1.268.610

Αφορούν κυρίως Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία η Τράπεζα κατέχει από την ημερομηνία έκδοσής τους και προτίθεται να τα κρατήσει έως τη λήξη τους. Η τρέχουσα αξία των ανωτέρω τίτλων την 31.12.2007 ανέρχεται σε Ευρώ 1.136.120 χιλιάδες (31/12/2006: Ευρώ 1.243.015 χιλιάδες).

24. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	% Συμ/χής	2007	2006
ATE LEASING	99,41%	170.318	170.318
ATE-KAPTA	98,00%	1.882	5.802
ATE ΑΕΔΑΚ	54,00%	613	613
ATE ΤΕΧΝΙΚΗ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	82,73%	3.557	3.557
ATE ΑΧΕΠΕΥ	66,58%	22.205	22.205
ATE ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	84,26%	490.815	490.815
ABG FINANCE INT.	100,00%	37	37
FIRST BUSINESS BANK	49,00%	47.408	47.408
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ	82,33%	228.664	228.664
ΔΩΔΩΝΗ	67,77%	12.799	12.799
ΣΕΚΑΠ	42,87%	5.237	5.237
ΡΟΔΟΠΗ	70,09%	3.096	3.096
ΕΤΑΝΑΛ	75,00%	110	110
ΕΛΒΙΖ	99,82%	2.154	2.154
ATE ADVERTISING	47,80%	510	510
ATExcelixi	95,00%	285	0
MINDBANK	87,21%	71.485	48.701
AIK BANKA	20,83%	116.629	94.957
		1.177.804	1.136.983
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση		(699.062)	(699.062)
		478.742	437.921

Οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις εμφανίζονται στο κόστος τους μείον την τυχόν υπάρχουσα απομείωσή τους.

Εκτενής ανάλυση για την κίνηση των συμμετοχών γίνεται στη σημείωση 39.

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2006			
Αξία κτήσης	139.220	80.428	219.648
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(25.323)	(25.323)
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	139.220	55.105	194.325
2006			
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	139.220	55.105	194.325
Αγορές	4.817	7.150	11.967
Πωλήσεις και Διαγραφές	(8.068)	(9.777)	(17.845)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(4.935)	(4.935)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	2.624	2.624
Αλλαγή κατηγορίας	(5.114)	(21)	(5.135)
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	130.855	50.146	181.001
31 Δεκεμβρίου 2006			
Αξία κτήσης	130.855	77.780	208.635
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(27.634)	(27.634)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	130.855	50.146	181.001
2007			
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	130.855	50.146	181.001
Αγορές	1.584	2.431	4.015
Πωλήσεις και Διαγραφές	(7.363)	(6.175)	(13.538)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(4.474)	(4.474)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	2.612	2.612
Αλλαγή κατηγορίας	0	42	42
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	125.076	44.582	169.658
31 Δεκεμβρίου 2007			
Αξία κτήσης	125.076	74.078	199.154
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.496)	(29.496)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	125.076	44.582	169.658

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν τα μη ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, τα οποία κατέχονται με σκοπό είτε την αποκόμιση εσόδων μέσω μισθωμάτων ή για κεφαλαιακά κέρδη.

Στο λογαριασμό επίσης περιλαμβάνονται τα ακίνητα που απέκτησε η Τράπεζα μέσω της διαδικασίας των πλειστηριασμών. Βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου η Τράπεζα οφείλει να τα εκποιήσει ή τουλάχιστον να κάνει προσπάθεια εκποίησής τους εντός 3 ετών από την ημερομηνία απόκτησής τους ωστόσο μπορεί να πάρει παράταση από την Τράπεζα της Ελλάδος. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των ακινήτων αυτών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε Ευρώ 96.694 χιλιάδες (31/12/2006: Ευρώ 103.808 χιλιάδες).

26. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακιν/σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2006						
Αξία κτήσης	104.193	167.978	77.548	15.205	6.063	370.987
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(33.357)	(57.341)	(6.586)	0	(97.284)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	104.193	134.621	20.207	8.619	6.063	273.703
2006						
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	104.193	134.621	20.207	8.619	6.063	273.703
Αγορές	802	2.797	14.979	2.920	6.327	27.825
Πωλήσεις	(409)	(2)	(5.515)	0	0	(5.926)
Απόσβεση περιόδου	0	(7.719)	(7.668)	(2.333)	0	(17.720)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	2	5.045	0	0	5.047
Αλλαγή κατηγορίας	5.114	2.034	0	282	(2.295)	5.135
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	109.700	131.733	27.048	9.488	10.095	288.064
31 Δεκεμβρίου 2006						
Αξία κτήσης	109.700	172.807	87.012	18.407	10.095	398.021
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(41.074)	(59.964)	(8.919)	0	(109.957)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	109.700	131.733	27.048	9.488	10.095	288.064
2007						
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	109.700	131.733	27.048	9.488	10.095	288.064
Αγορές	1.261	8.473	11.548	3.146	8.962	33.390
Πωλήσεις	(744)	(2.224)	(6.199)	(9)	0	(9.176)
Απόσβεση περιόδου	0	(8.061)	(9.514)	(2.963)	0	(20.538)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	876	5.946	9	0	6.831
Αλλαγή κατηγορίας	0	1.276	0	1.657	(2.975)	(42)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	110.217	132.073	28.829	11.328	16.082	298.529
31 Δεκεμβρίου 2007						
Αξία κτήσης	110.217	180.332	92.361	23.201	16.082	422.193
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(48.259)	(63.532)	(11.873)	0	(123.664)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	110.217	132.073	28.829	11.328	16.082	298.529

Στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία έχει αναγνωριστεί ποσό Ευρώ 26.877 χιλιάδες που αφορά πάγια που έχουν αποκτηθεί μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα ανωτέρω πάγια αποσβένονται ισόποσα με βάση τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης.

27. ΑΨΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	2007	2006
Αξία κτήσης-Λογισμικό	20.719	17.984
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις και Απομείωση-Λογισμικό	(15.207)	(12.440)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	5.512	5.544

28. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προέρχονται από τα κάτωθι:

	31/12/2007	31/12/2006
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση		
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.000	1.619
Προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και προκαταβολών σε πελάτες	278.904	288.937
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2.873	72.978
Λοιπά στοιχεία	5.658	8.068
Απαιτήσεις από συμψηφισμό φορολογικών ζημιών	27.203	0
	315.638	371.602
Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση		
Αναπροσαρμογή ενσώματων παγίων	5.681	4.564
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.419	109
Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	2.000	4.736
	11.100	9.409
Καθαρές Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	304.538	362.193

Κίνηση προσωρινών διαφορών χρήσης

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	Αναγνωρισμένο στα αποτελέσματα	Αναγνωρισμένο στα ίδια κεφάλαια	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.619	(136)	(483)	1.000
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και προκαταβολών σε πελάτες	288.937	(10.033)	0	278.904
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	72.978	(70.105)	0	2.873
Λοιπά στοιχεία	8.068	(2.410)	0	5.658
Απαιτήσεις από συμψηφισμό φορολογικών ζημιών	0	27.203	0	27.203
Αναπροσαρμογή ενσώματων παγίων	(4.564)	(1.117)	0	(5.681)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	(109)	(3.310)	0	(3.419)
Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	(4.736)	2.736	0	(2.000)
	362.193	(57.172)	(483)	304.538

29. ΛΟΙΠΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Προπληρωθέντα έξοδα	1.840	473
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις από φόρους	19.660	25.466
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες (29α)	109.370	74.611
Λοιπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου	114.732	95.689
Επιταγές & γραμμάτια εισπρακτέα	28.788	30.003
Απαιτήσεις από Ταμείο Συντάξεων	79.275	72.017
Πελάτες	25.349	30.906
Λοιπά	126.106	71.245
	505.120	400.410

Στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνεται προμέρισμα ποσού Ευρώ 45 εκατ. περίπου ή € 0,05 ανά μετοχή που καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 21/11/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ποσό του προμερίσματος εμφανίζεται ως απαίτηση από τους μετόχους καθ' όσον δεν έχει εγκριθεί ακόμη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

29α. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Δεδ/νοι τόκοι Δημοσίου	4.276	7.101
Δεδ/νοι τόκοι τίτλων ιδιωτικού τομέα	2.464	3.932
Δεδ/νοι τόκοι χορηγήσεων	100.906	59.242
Δεδ/νοι τόκοι τοποθετήσεων διατραπεζικής	764	1.782
Προμήθειες Δημόσιου τομέα	587	1.584
Λοιπά	373	970
	109.370	74.611

30. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις προθεσμίας	767.619	92.505
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	1.337	1.198
Λοιπά	371	678
	769.327	94.381

31. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις ιδιωτών		
Τρεχούμενοι	201.866	165.326
Ταμειοτηρίου	11.736.435	11.565.124
Προθεσμίας	5.926.875	4.460.645
	17.865.176	16.191.095
Καταθέσεις επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών		
Όψεως	867.950	742.765
Προθεσμίας	257.196	234.196
	1.125.146	976.961
Καταθέσεις Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου		
Όψεως	1.521.237	917.666
Προθεσμίας	202.115	112.483
	1.723.352	1.030.149
	20.713.674	18.198.205

Οι καταθέσεις προθεσμίας περιλαμβάνουν καταθέσεις υπό τη μορφή γeros που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχονταν σε Ευρώ 75.212 χιλιάδες (31/12/2006: Ευρώ 112.627 χιλιάδες). Το μεγαλύτερο μέρος των συμβολαίων γeros λήγουν εντός ενός μήνα από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και το συνολικό έξοδο από τόκους για τη χρήση 2007 ήταν Ευρώ 3.945 χιλιάδες (2006: Ευρώ 4.653 χιλιάδες).

32. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

(α) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

- Ταμείο Κύριας Σύνταξης

Σύμφωνα με τον Νόμο 3522/22.12.2006, από 1^{ης} Ιανουαρίου 2007, ο κλάδος σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων και Πρόνοιας της ΑΤΕbank εντάχθηκε στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ).

Τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και ασφαλισμένου μειώνονται στα αντίστοιχα ισχύοντα στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, για μεν τους εργαζομένους άμεσα από 01.01.2007, για δε τον εργοδότη (ΑΤΕbank) σταδιακά και ισόποσα μέσα σε χρονικό διάστημα 5 ετών αρχής γενομένης από 01.01.2007.

Πέρα των παραπάνω τακτικών ασφαλιστικών εισφορών, η Τράπεζα θα συνεχίσει να καταβάλλει ετησίως, ως έκτακτη εισφορά στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, το ποσό των Ευρώ 28 εκατομμυρίων για δεκαπέντε χρόνια.

- Ταμείο υγείας

Το ταμείο υγείας της Τράπεζας, «ΤΥΠΑΤΕ», προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές που ανέρχονται σε 6,25% του μισθού του εργαζομένου. Οι εισφορές των εργαζομένων ανέρχονται σε 2% του μισθού τους.

(β) Προγράμματα καθορισμένων παροχών

- Πρόωρη συνταξιοδότηση

Βάσει σχετικής συμφωνίας, οι εργαζόμενοι της Τράπεζας, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις δικαιούνται πρόωρης συνταξιοδότησης σε σχέση με αυτά που προβλέπονταν από το κύριο και επικουρικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της Τράπεζας. Σε περίπτωση που ένας εργαζόμενος αποφάσιζε να συνταξιοδοτηθεί, η Τράπεζα ήταν υποχρεωμένη να πληρώσει το σύνολο των εισφορών (εργοδότη και εργαζομένου) στο ΕΛΕΜ, σαν ο εργαζόμενος να συνέχιζε να εργάζεται καθώς επίσης και τη μηνιαία σύνταξη που καταβάλλεται σε αυτόν. Η υποχρέωση για επιπλέον εισφορές υφίστατο μέχρι ο εργαζόμενος να φτάσει το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, οπότε και το ΕΛΕΜ εβαρύνετο πλέον για την καταβολή της σύνταξης. Αυτό το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ήταν μη χρηματοδοτούμενο.

Από 1^{ης} Ιανουαρίου 2007 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ειδικού Λογαριασμού Επικούρησης Μελών προσωπικού της ΑΤΕbank (ΕΛΕΜ) υπάγονται υποχρεωτικά στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ). Η οικονομική επιβάρυνση του ΕΤΑΤ και του ΕΤΕΑΜ από την ένταξη σε αυτά των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της ΑΤΕbank καλύπτεται, πέραν των προβλεπόμενων εισφορών, από την καταβολή από την ΑΤΕbank ποσού Ευρώ 280 εκατ., για το οποίο η Τράπεζα είχε ήδη σχηματίσει ανάλογη πρόβλεψη βάσει αναλογιστικής μελέτης που είχε εκπονηθεί για το σκοπό αυτό. Πέραν του ανωτέρω ποσού, η Τράπεζα θα καταβάλλει ως έκτακτη εισφορά ποσό Ευρώ 10 εκατ. ετησίως για δέκα χρόνια.

Η εισφορά της Τράπεζας μειώνεται σταδιακά και ισόποσα από 9% σε 7,5% εντός τριών ετών αρχής γενομένης από 01.01.2007.

- Εφάπαξ ποσό κατά τη συνταξιοδότηση

Η Τράπεζα επίσης υποστηρίζει ένα χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα που προβλέπει την πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού σε εργαζομένους που συνταξιοδοτούνται. Το ποσό αποτελεί συνάρτηση του χρόνου υπηρεσίας του εργαζομένου στην Τράπεζα και του μισθού του κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας σε σχέση με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών έχουν ως ακολούθως:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	0	280.000
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	19.480	18.095
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(9.965)	(8.439)
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) μη αναγνωρισθέντα	296	576
Αναγνωρισμένη υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών	9.811	290.232

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης για προγράμματα καθορισμένων παροχών

Καθαρή υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την 1 Ιανουαρίου	290.232	290.773
Έξοδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	1.420	31.729
Καταβολή εισφοράς στο ΕΤΑΤ	(280.000)	0
Εισφορές που εισπράχθηκαν	(1.841)	(32.270)
Καθαρή υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την 31 Δεκεμβρίου	9.811	290.232

Εξόδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	31/12/2007	31/12/2006
Κόστος υπηρεσίας	1.034	31.509
Τόκοι-έξοδα	724	566
Εκτιμώμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(338)	(283)
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	0	(63)
	1.420	31.729

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές / υποθέσεις για τον υπολογισμό της υποχρέωσης των χρηματοδοτούμενων και μη προγραμμάτων έχουν ως εξής:

	2007		2006	
ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	Μη χρηματοδοτούμενες	Χρηματοδοτούμενες	Μη χρηματοδοτούμενες	Χρηματοδοτούμενες
Επιτόκιο προεξόφλησης	—	4,80%	—	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	—	4,52%	—	4,22%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	—	—	—	—
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	—	4,80%	—	4,00%

33. ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	96.767	74.497
Πιστωτές και προμηθευτές	12.744	10.435
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	43	43
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	19.927	17.936
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	0	18.750
Οφειλές προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου	43.121	31.107
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	45.719	47.123
Λοιπές υποχρεώσεις	26.561	22.099
	244.882	221.990

34. ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Δάνειο μειωμένης εξασφάλισης λήξεως 2012	0	199.797
Δάνειο μειωμένης εξασφάλισης λήξεως 2014	199.616	199.718
	199.616	399.515

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αφορούν το τίμημα που εισπράχθηκε από την έκδοση ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης, κυμαινόμενου επιτοκίου από την θυγατρική της Τράπεζας ABG FINANCE INTERNATIONAL PLC τα οποία είναι εγγυημένα από την Τράπεζα. Τα εισπραχθέντα ποσά χορηγήθηκαν στην Τράπεζα με ακριβώς τους ίδιους όρους των ομολόγων που εκδόθηκαν.

Το πρώτο ομόλογο εκδόθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2002 και αφορούσε πόσο Ευρώ 200 εκατομμύρια και λήξη το 2012. Η Τράπεζα ανακάλεσε το συγκεκριμένο δάνειο το Δεκέμβριο του 2007 όπως είχε δικαίωμα.

Το δεύτερο ομόλογο εκδόθηκε στις 18 Αυγούστου 2004 και αφορούσε ποσό Ευρώ 200 εκατομμύρια και λήξη το 2014. Φέρει επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 0,75% και αποπληρώνεται τριμηνιαία. Η Τράπεζα έχει δικαίωμα ανακλήσεώς του μετά τις 19 Αυγούστου 2009, ενώ το επιτόκιο θα αυξηθεί από 0,75% σε 2,05% εφόσον το δάνειο δεν ανακληθεί.

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία τους. Το κόστος έκδοσης αποσβένεται ως έξοδο από τόκους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και ως περίοδος απόσβεσης νοείται η περίοδος από την έκδοση μέχρι την ημερομηνία ανάκλησης.

35. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΤΕ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε Ευρώ 651.919.999,68 και διαιρείται σε 905.444.444 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,72 εκάστη εξ ολοκλήρου καταβλημένο.

Εντός της κλειόμενης χρήσης δεν υπήρξε καμία κίνηση στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας.

36. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Τακτικό αποθεματικό	45.950	39.216
Αφορολόγητα αποθεματικά	61.115	61.684
Φορολογηθέντα αποθεματικά	0	76.873
Αποθεματικό χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση	172.033	186.606
Λοιπά αποθεματικά	816	816
	279.914	365.195

Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με το Ελληνικό εταιρικό δίκαιο οι εταιρείες υποχρεούνται να παρακρατούν το 5% των καθαρών ετησίων μετά φόρων κερδών τους για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, έως ότου το υπόλοιπο του τακτικού αποθεματικού ισούται ή φθάσει τουλάχιστον το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξαλείψει ζημιές.

Αφορολόγητα Αποθεματικά: Βάσει ειδικών διατάξεων Ελληνικών φορολογικών νόμων, συγκεκριμένα κονδύλια κερδών και εσόδων δεν φορολογούνται εφόσον δεν διανεμηθούν και καταχωρηθούν σε συγκεκριμένο λογαριασμό αποθεματικού. Στην περίπτωση που αυτά τα αποθεματικά διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν θα φορολογηθούν με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή την ημερομηνία εκείνη.

Φορολογηθέντα αποθεματικά: τα αποθεματικά αυτά προέρχονται από κέρδη που έχουν ήδη φορολογηθεί και δεν έχουν διανεμηθεί. Μπορούν να διανεμηθούν χωρίς επιπλέον φορολογική επιβάρυνση. Τα φορολογηθέντα αποθεματικά μεταφέρθηκαν στα κέρδη εις νέο.

Αποθεματικό χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση: Στο αποθεματικό αυτό καταχωρείται αποκλειστικά η διαφορά αποτίμησης των χρεογράφων που ανήκουν στην κατηγορία αυτή. Το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά την πώληση των χρεογράφων για τα οποία αναφέρεται.

37. ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε και θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΑΤΕbank τη διανομή μερίσματος ποσού € 0,10 ανά μετοχή για τη χρήση 2007, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το προμέρισμα ύψους € 0,05 ανά μετοχή που καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 21/11/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έναντι € 0,09 για τη χρήση 2006.

38. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

(α) Δικαστικές υποθέσεις

Η Τράπεζα έχει διάφορες δικαστικές υποθέσεις οι οποίες έχουν προκύψει στα πλαίσια της δραστηριότητας της. Σύμφωνα με τη γνώμη της Διοίκησης και τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας, η οριστικοποίηση των δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν δεν αναμένεται να επιφέρουν ουσιώδη αρνητική μεταβολή στη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας.

(β) Εγγυητικές επιστολές / ενέγγυες πιστώσεις

Τα ποσά εκτός ισολογισμού που εκφράζουν τη δέσμευση της Τράπεζας να παράσχει πίστωση στους πελάτες της αναλύονται ως εξής: (ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Εγγυητικές Επιστολές	415.727	435.152
Ενέγγυες Πιστώσεις	1.519	4.657
	417.246	439.809

(γ) Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία

Περιουσιακά στοιχεία έχουν δεσμευτεί στην Τράπεζα της Ελλάδος ως εγγύηση καταθέσεων Repos πελατείας. Η ονομαστική τους αξία ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 900.000 χιλιάδες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 (31/12/2006: Ευρώ 500.000 χιλιάδες).

39. ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Θυγατρικές		
Υπόλοιπο αρχής περιόδου	290.319	241.108
Προσθήκες	23.069	49.211
Επιστροφές κεφαλαίου	(3.920)	0
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	309.468	290.319
Συγγενείς		
Υπόλοιπο αρχής περιόδου	147.602	44.045
Προσθήκες	21.672	103.557
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	169.274	147.602
	478.742	437.921

39.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

α) Η Τράπεζα εντός της χρήσης απέκτησε επιπλέον μετοχές της ήδη εξαγορασθείσας κατά το 2006 τράπεζας MINDBANK στη Ρουμανία. Ειδικότερα αποκτήθηκε επιπλέον ποσοστό 18,20% συνολικού κόστους 22,8 εκατ. Ευρώ. Μετά την απόκτηση του ανωτέρω ποσοστού η Τράπεζα κατέχει το 87,21% του μετοχικού κεφαλαίου της MINDBANK.

Το Μάιο του 2007 η MINDBANK μετονομάστηκε σε ATEbank Romania.

β) Το εκπαιδευτικό κέντρο της Τράπεζας μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ATExcelixi. Η συμμετοχή της Τράπεζας, συνολικού κόστους 285 χιλ. Ευρώ, ανέρχεται σε 95%.

γ) Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2007 η εταιρεία ΑΤΕ Κάρτα πραγματοποίησε επιστροφή κεφαλαίου από την οποία η Τράπεζα εισέπραξε ποσό 3,9 εκατ. Ευρώ.

39.2 ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Γενική Συνέλευση της ΑΙΚ BANKA στις 26/04/2007 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με την έκδοση 1.327.860 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας 1.700 δηναρίων και με τιμή διάθεσης 6.100 δηνάρια.

Η Τράπεζα, μετά την άσκηση του δικαιώματός της στην ως άνω αύξηση, απέκτησε 274.325 νέες κοινές μετοχές συνολικού κόστους 20,5 εκατ. Ευρώ και αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της επί των κοινών μετοχών της ΑΙΚ BANKA κατά 0,12%. Μετά την απόκτηση από την Τράπεζα επιπλέον 13.727 κοινών μετοχών (συνολικού κόστους 1,1 εκατ. Ευρώ) από τις αδιάθετες μετοχές της ως άνω αύξησης το ποσοστό συμμετοχής της αυξήθηκε κατά 0,20%. Στις 31/12/2007 το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας επί των κοινών και προνομιούχων μετοχών της ΑΙΚ BANKA ανέρχεται σε 20,83%.

40. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η Τράπεζα ελέγχεται κατά κύριο λόγο από το Ελληνικό Δημόσιο το οποίο κατέχει το 77,3% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Το υπόλοιπο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου είναι ευρέως διατεθειμένο στο επενδυτικό κοινό.

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα κ.α.) των μελών του Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) θυγατρικές και Συγγενείς εταιρίες του Ομίλου.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

α) με τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας καθώς και με τα πλησιέστερα και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών του Δ.Σ. και της Διοίκησης

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Υπόλοιπα δανείων	568	465
Υπόλοιπα καταθέσεων	895	591

Αμοιβές μελών Διοίκησης	31/12/2007	31/12/2006
Μισθοί	(676)	(583)
Λοιπές αμοιβές	(172)	(170)

β) με τις θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες του Ομίλου

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2007	31/12/2006
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	643.504	570.772
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	2.337	7.648
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	645.841	578.420

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις πελατών	(141.987)	(157.956)
Άλλες υποχρεώσεις	(52.193)	(47.344)
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	(4.475)	(4.542)
Σύνολο υποχρεώσεων	(198.655)	(209.842)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	31/12/2007	31/12/2006
Έσοδα		
Τόκοι και συναφή έσοδα	15.631	23.359
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	5.211	6.989
Έσοδα από μερίσματα	3.337	4.674
Άλλα λειτουργικά έσοδα	2.486	3.686
Σύνολο εσόδων	26.665	38.708

Έξοδα

Τόκοι και συναφή έξοδα	(8.227)	(6.662)
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(11.700)	(8.812)
Λειτουργικά έξοδα	(22.079)	(18.742)
Σύνολο εξόδων	(42.006)	(34.216)

Πέραν των ανωτέρω συναλλαγών η ATEbank διενεργεί συναλλαγές με μεγάλο αριθμό εταιρειών υπό κρατικό έλεγχο στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δραστηριότητας (χορήγηση δανείων, καταθέσεις, λοιπές διεκπεραιωτικές εργασίες, όπως πληρωμή μισθοδοσίας, πληρωμή επιδοτήσεων σε αγρότες κλπ).

41. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η Τράπεζα πούλησε στις 04/02/2008 το ποσοστό συμμετοχής της (75%) στην εταιρεία ETANAL A.E. έναντι € 360 χιλ.

Επίσης, η Τράπεζα έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες πώλησης του πακέτου μετοχών που κατέχει στην εταιρεία ΡΟΔΟΠΗ Α.Ε.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της θυγατρικής τράπεζας ATEbank Romania, στις 22.02.2008 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με παραίτηση των παλαιών μετόχων. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θα καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από το International Finance Corporation που αποτελεί τον επενδυτικό βραχίονα της Παγκόσμιας Τράπεζας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, το ποσοστό συμμετοχής της ATEbank στην ως άνω εταιρεία θα διαμορφωθεί στο 74,13% (από 87,21%).

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για τα οποία απαιτείται να πραγματοποιηθεί σχετική αναφορά.